

Rosszul áll a nagy "vádolt" ügye

A Tudomány áll vádlottként a tennesseai faluska baptista esküdtjei előtt. — Darrow nem kell a védelemnek, mert istentelen. — A legfőbb szövetségi bíróság mondja ki a végső szót.

Tennessee állam daytoni bírósága július 10-re tüzte ki Scopes főiskola tanító "bűnpere" tárgyalását. Nines többé szó arról, hogy más nagyobb tennesseai város fogja elkaparzni az 1800 lakosságú kis Dayton elől az első díszösödését, s a "nagy per" kapcsán várható idegenforgalom révén esedékes zsiros profitokat.

A per valóban országos jelentőségű és érdekességű, mert hisz itt nagy és messzelelő elvárások vannak. A Tudomány és Biblia állanak egymással szemben, a tudomány mint vádlott, s a Biblia mint védő. Míg a tudomány a Biblia kivétel az úgynevezett Biblia-örvözetben, tehát az egész Delen nemcsak a vallási, de a politikai és közéletben is az egész társadalomban a legfontosabb tényező, érthető az a roppant izgalmas érdeklődés, mely a per kimenetelére iránt nyílvánul.

E pillanatban az a helyzet, hogy a "vádolt" ügye igen rosszul áll. A vádlott per se nem a kis falusi tanító, Scopes, hanem a tudomány mint a tudományok ága, amely a fejlődést nem engedi megállni. A vádlottat a tudomány képviselőjének, William Jennings Bryan kiérdemelt szavazatát a Tudomány bíráskodását, vagyis hazug volt.

Tekintve azonban, hogy a Tudományban meg Amerika-ban is sok lelkes és önzetlen híve van, nem lesz könnyű dolguk a vádlottaknak illusztris képviselőjének, William Jennings Bryan kiérdemelt szavazatát a Tudomány bíráskodását, vagyis hazug volt.

BAJBA KERÜLTEK SHEPHERD VÉDŐI

A chicagói ügyesség óriási apparátussal folytatja a vizsgálatot a bacillusos gyilkos védői ellen.

Szenzációs fordulatokban ugylátszik kimeríthetetlen a chicagói bacillusos-gyilkosság bűnpere, melynek tárgyalása még mindig nem indult meg, miután az esküdtségi összehívására nem nyert megbeszélést.

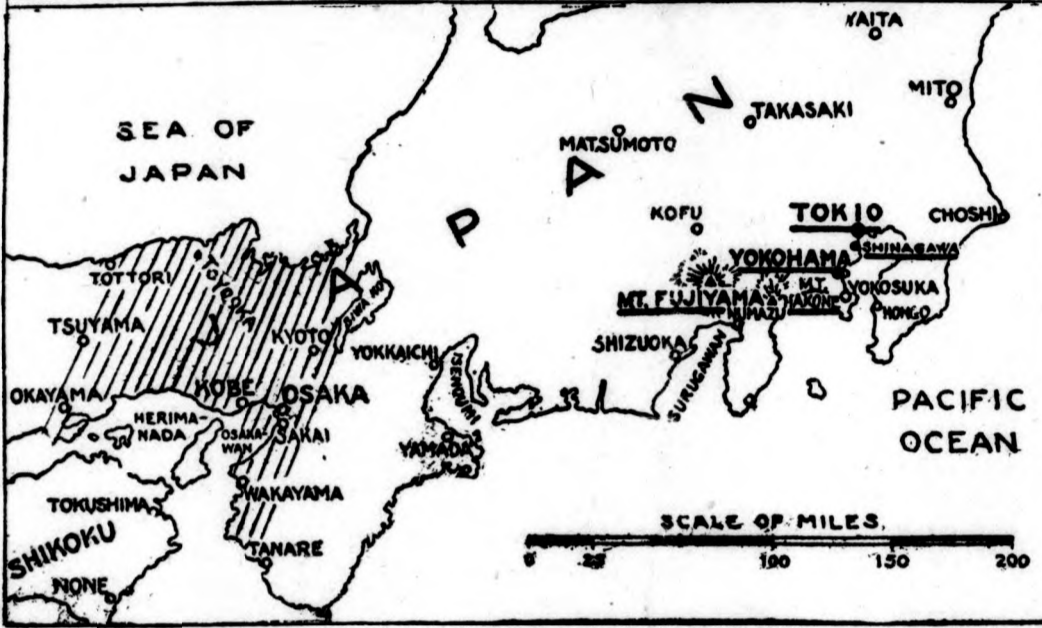
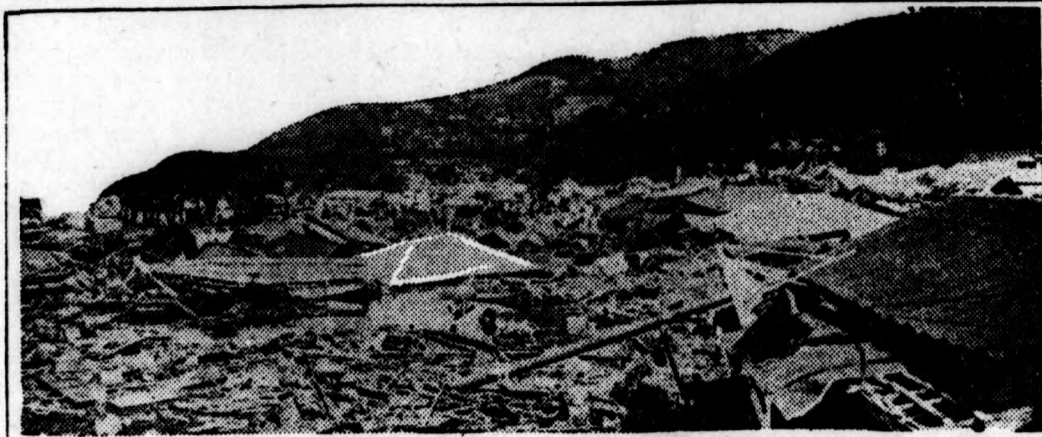
Ez az ügy már magában véve azért is példátlan, mert alig-ha történt meg, hogy a vádlott ügyvédei ellen induljon meg előbb a bűnleplezőjéről az igazságszolgáltatás kijátszására összehívott esküdtségi tárgyalás, amelynek megkezdését az ügyvédek megkezdésével egyidőben a tanukat megkezdésükkel, stb.

Hogy a gyanúnak lehet valami komoly alapja, kitűnik abból a tényből, hogy a legsúlyosabb terhelő tanúk közül két-nyolc nyomatlanul eltűnt, az egyik esküdt panaszt emelt, s Crowe államügyész napok óta hallgatja ki azt ajtók mellett a beidézték tanúk egész tömegét, s az ügyesség tájának roppant nagy a tükörlés, ellenben a védők szemmel láthatóan el van a kedvetlenedve és nyugtalanok. Őket is több ízben kihallgatta már az ügyesség, de annak eredményéről eddig nem szívtárgott ki semmi.

MERÉNYLET A TEMPLOMBAN

Rómából jelentik: Cividale templomban véres dráma játszódott le. Az istentisztelet közben egy fiatal nő nehéz vas-kalapáccsal az előtte álló ember fejére sújtott. A támadásra nagy zavar támadt és a mi-ésküdt felbágyadt. A megtámadott ember dr. Bresodola, a város polgármestere, a Popolari vezetője volt, aki a feleségével és gyermekeivel együtt volt a misén. A merénylet egy fiatal lány, aki kihallgatásakor azt vallotta, hogy a polgármester annak idején elcsábította, de néhány év múlva eszenbágyta.

A földrengések hazája Japán

Mostanában alig mulik el hét, hogy kisebb-nagyobb földrengések híre ne érkeznek a balszamos éghajlatú szigetországból, Japánból. Képpünk egy tipikus földrengés utáni jelenetet mutat be, s a térkép a legújabb földrengések színhelyét jelzi.

NEM IZLIK TÖBBÉ A LUMPOLÁS A GYILKOS MILLIOMOSNAK

A hírét Thaw azzal vonta ismét magára a figyelmet, hogy a new yorki Broadway óriási ricsajt rendezett

Henry K. Thaw nem engedti, hogy a világ teljesen elfelejtse őt. Most újra beszéltet magáról. Pedig ez ezúttal nem is volt szándékában, csak az amerikai újságok futják fel "eseményét" az ő New York-ba történt kirándulását. Mert az, magában véve, nem volna eléggé érdekes hír, ha azt közölné, hogy Mr. Henry K. Thaw újra szerencsétlenné lett a fogatásával New Yorkot. Lumpolt. Lumpolt a régi módon, mielőtt gyilkosságba esett. Lumpolt, mint ahogy husz évvel ezelőtt, amikor a hajja meg nem volt ősz, s az arca nem viselte a kiélt és életfáradtság rut nyomat. Lumpolt és szörtye a pénz. Ez volt az a nagy dolog, ami miatt a boldokházából "gyógyultán" ki-eresztett ur nevére újra az amerikai újságok első oldalára került.

A new yorki lapok, s nyomokun az ország összes lapjai megírják, hogy Thaw 500 dollár borralalót adott a zenészeknek, husz dolláros borralalót a pincéreknek, s hogy az egész muri, melyhez nem hiányzottak a penge ütözött delnök, belekerült vagy kétezzer dollárba. — szóval majdnem Thaw egy egész napi jövedelmébe. És ebből országos szenzáció lett!

Thaw különben, hír szerint, kijelentette, hogy New York nagyon megváltozott, a nők nem olyan szépek, a murik nem olyan nagyszerűek, és a esók nem olyan édesek többé, sőt mintha a pezsgő sem volna már olyan izletes, mint valaha, amikor őlni is érdeme volt ezekért a dolgokért. (Nagyjában 'gaza van: csak azt nem értjük, miért tagadja a nagy muri és a fényes borralalót történetét oly erősen? Ugylátszik, szegény már az is, a valaki néha pont annyit is, mint amennyi a jövedelme.)

A "BOBBED-HAIR" — ÖT PARANC SOLAT

A Michigan Hairdressers Association most konvenciózik Detroitban a Starler Hotelben. A fodrász-konvenció elfogadta megszégyentető irányadót elvált a "bobbed-hair" frizura öt parancsolatát, mely a következők:

- "Ne nyakot kibortóvalni nem szabad."
- "Estélyi öltözetben nem illik a bobbed hair" (Estélyekre póthaj viselését)."
- "Mindig ésszerű a haj, annál rövidebbre csináltasd "bob"-odat."
- "Ne vágasd a hajad túlvízre."
- "Ne feledd, hogy a póthajjal készült frizura szemből, mint az a haj, melyet a bobbiakör elvált."

A GYORSVONAT 11 EMBERT AGYONGAZOLT

Mannheimből jelentik: Megrőző szerencsétlenség történt Wiesloch környékén Rottmalshaus vasútállomáson. Közvetlenül a sorompó lebecsültása előtt egy teherautó, a melyhez személykocsis is volt csatolva, huzsonnyolc utassal át akart haladni a síneken, mikor teljes sebességgel előrobogott a frankfurt-stuttgarti gyorsvonat, elkapta a teherautó mellékkocsiját, maga előtt sodorta, aztán elgázolta. Az utasok közül tízezer ember szörnyet halt és négy súlyosan megsebesült. A sebesülteket egy helyivonat be-szállította Heinelbergbe a kórházba.

ABDUL HAMID FIA ANGOL NŐT VESZ FELESÉGÜL

Londonból jelentik: A törvényes végére kimondta a válast lady Sholto Douglas a lapokban, aki nemrég a lapokban közölte, hogy menyasszonya lett Burhan Eddin hercegnek, Abdul Hamid egykori török szultán fiának. Az esküvőt most már hamarosan megtartják. Burhan Eddin herceg Párisban ismerkedett meg későbbi menyasszonyával, de nem Párisban el állandóan, hanem Bécsben.

MEGOPERÁLTÁK A MILLIOMOS KÉJGYILKOST

Az illinoisi Jolietből jelentik, hogy Nathan Leopold urat, az ottani állami állami fegyház egyik híres lakóját, aki a Frank-füeska meggyilkolásáért és egyéb operációk révén vergődött világírre, a napokban sikeresen megoperálták a börtön orvosok, miután a jeles ifjú sokszoros milliomos papja nem volt hajlandó a sürgősen szükségessé vált operáció végrehajtására speciálisan küldeni. Félreértésnek elejét veendő, a tudósítás jelzi, hogy a kéjgyilkosnak a vak-bélet vágták ki.

A TÁNC ÖRÜLTJE

Megröndítő tragédiával végzte be életét Londonban egy szerencsétlen uriszony, aki valóságos örültje volt a táncmai divatjának. W. doodmann, egy jómódú kereskedő, nem tudott együtt élni a feleségével, mert az minden délutánját, éjszakáit a tánchelyeken töltötte. Elvált tőle, de bőkezűen biztosította felesége megélhetését. Most aztán szabadon élhetett az elvált asszony szelvényének. Élt is. Reggelint féljajultan vitte magát rendszeresen haza: áttáncolta éjszakáit oly dühvel, aminek példát csak a középkor táncantikusainak krónikáiban olvashatjuk. Később az asszony szeretett volna kibékülni az úrval, de az hallani sem akart róla. Egy áttáncolt éj után most a boldogtalan nő mérget ivott, amely borzalmas kínok között megölte.

Detroit hódolata a gambler szobra előtt

TIPIKUSAN AMERIKAI IZU TÖRTÉNET EG Y HASZONTALAN EMBER FELDICSŐITÉSÉRŐL. — SZOMBATON LEPLÉZIK LE EG Y HÍRES VOLT GAMBLER SZOBRA T, MELYET MAGA RENDELT MEG. — A VÁROS SAJÁT SZIMBOLUMÁT LATJA BENNE

Érdekes házi ünnepe lesz szombaton, Decoration Day napján, Detroit városának. Ekkor leplezik le ugyanis a szépséges Belle Island sziget-parkban (mely Detroit jogos büszkesége) a már három és fél év óta készülő Scott-monumentet. A hatalmas emlékmű félmillió dollárba került (amibe nem tudjuk, hogy bele van-e foglalva a sziget-eszes tetemes kibővítésének és feltöltésének ára). A nagyszerű emlékmű áll egy pompás kiképzési szökütkből és egy életnagyságu szoborból, mely Mr. James Scott-ot ábrázolja, bajszosan, szépen megfésülve.

Detroitban ma már persze mindenki tudja: ki volt az a Mr. James Scott, akinek emléket a hálás utókor szoborral örökíti meg. (A "ma már"-on van a hangsúly, mert pár évvel ezelőtt még Detroitban is igen kevesen tudták ennek a nagy férfinak a létezéséről).

Ez az ur az, aki ezelőtt huszesztendővel félmilliónyi vagyont szerzett szülővárosára, Detroitra hagyományozta, hogy ebből Belle Islandon szökütköt építsenek, s eképpen díszítsék fel az anélkül is szép parkot. A hagyományozó azonban kikötötte, hogy az emlékműnek James Scott monument legyen a neve, s ebben a műben az ő életnagyságu szobra is ott legyen.

A város urai akkoriban kisesit mehökkentek a furesza hagyományon. Nem tudták elhatározni: vajjon elfogadják-e vagy visszautasítják a nagylelkű hagyományt. Különösen a protestáns papok és egyéb hivatásos erkölcsörök tiltakoztak a hagyték elfogadása és a végrendekezés végrehajtása ellen. Az igazság ugyanis az, hogy Mr. James Scott nem örvendett valami jó hírnévnek. Közismert gambler volt egész életében, még pedig a gamblek legrészesebb fajtájából. Olyan játékos, aki csak nyerni szeretett, noha a szerencsétlenségre és nyereségre nem volt rászorulva, mert gazdag volt. Az urt ugyanis a szokása, hogy amikor egy-egy este "szétrobantotta" valamelyik játékos a bankot, vagyis a Ház vesztett, hát egyszerűen be-

esukta a házat. Így nemcsak a játékos haragját zudította maga ellen, de nem volt alkalma regresszálni, s a gambling házával — akármilyen hihetetlenül hangzik is ma ez — folyton vesztett. De tehetett, mert igen gazdag ember volt. És a gazdagságának eredete teszt ez az alakot érdekessé és — Detroit szempontjából — mondhatni: "naggyá". Scott zsege ifjúságában tetemes vagyont örökölt édesapjától. A vagyon ingatlanokból állt, s ennek egyik tetele állt 9 akér földből, (akkor), amely messze túl a városon, a Woodward Avenuen, ott, a hol ma az Edison Hotel és az Orchestra Hall van, feküdt. Ennek az óriási telektömbnek az értéke persze olyan arányban emelkedett, ahogyan nőtt és terjedt arrafelé a város. Lassacskán teljesen beépült, temérdek lakó fizette a bért James Scott-nek, aki ugyan léha, költelező életet élt, s ostoba vállalkozásokba fogott, de mégis, minél többet vesztett, annál jobban gazdagodott. És ha nem lett volna annyira könnyelmű, vagyis inkább korlátolt és műveletlen, hát nem félmillió, hanem számlálhatatlan millió dollár felett rendelkezhetett volna a halála előtt. De Jim Scott-nak (akinek életére jellemző, hogy egyetlen egyszer engedte valaki őt a nyilvánosság előtt komolyan "Mr." Scott gyanánt, s ez őt leirhatatlan boldoggá tette) foglalkozás és minden iskolai műveltség hiányában semmi komoly élettelje nem volt, s haszontalanul fe-

szelre el óriási jövedelmét és egész üres életét. Gyermekei nem voltak, s ő a gyermekekben ellenségeit látta, mert a kis gonoszok mindig átmaszták a kerítésen és kigynyolták őt, amikor vészvöl a kezében üldözésre indult. Ez volt a legkedvesebb mindennapi sportja: pálcával kezében üldözni az üres telkein játszó apróságokat.

De (detroiti szempontból) legérdekesebb az egész Scott-vagyon keletkezésének története. Ez száz esztendőre vezethető vissza. Akkor történt ugyanis, hogy az öreg Scott erősen szorongatta fizetésre egyik adósát, akitől 250 dollár járt neki. Az adós nem tudott fizetni, hát felajánlotta neki a Woodwardon lévő 9 és fél holdas területét. Az öreg Scott az ajánlaton felhőrdögölt, s nagyon leszedta érte az adóssát. De később megbékéltek és kiegyeztek az adós végkielégítésül ráirta a telektömböt, s még 25 dollár készpénzt is adott neki. Ma ez a telektömb vagy 75 millió dollárnyi értéket képvisel.

Szóval, Scott, az öreg is, meg "Jim" is, Detroit fejlődésének köszönhetőek gazdagságukat. Jim Scott nem tudott oly gyorsan költöni, mint amily rohamosan nőtt az apjától örökölt ingatlanok értéke és jövedelme. Ezért Jim Scott-ban Detroit voltaképpen az önmaga nagyságát látja. S mikor megkérdezték detroit népet, hogy hajlandó-e a Scott-hagyatékot összes kikötéseivel együtt elfogadni, csak természetes, hogy a nép örömmel igennel válaszolt. Így történt, hogy 1925 május 30-án, a milliók lakosu Detroit népe óriási tömegben vonul a kies városi parkba, hogy lerója kezre a Scott-hagyatékot.

AZ ADÓBEVALLÁSI IV NEM ÁLLAMTITOK

Washingtonból jelentik: A United States Supreme Court úgy döntött, hogy az adókimutatásoknak a sajátban való közlése nem ütközik a törvénynek. A lapok úgy az adófizetők neveit, mint az adóösszegeket közzölhetik. Egyidejűleg a Supreme Court elvetette azokat a vádhatározatokat, amelyek egy-egy lapot ellen az adókimutatások közlése miatt hoztak.

A HAZÁTLANNÁ VÁLT NAGY HAZAFI

Münchenből jelentik: Adolph Hitler, a volt bajor fascista vezér, aki két évvel ezelőtt a müncheni fascista lázadást vezette, hazátlan emberé vált. A bajor kormány megtagadta tőle a polgárságot, az osztrák kormány pedig most utasította ki.

SAJÁT FIÁT GAZOLTA HALÁLRA

Russel Shaw, Pleasantville, N. J.-ban, amikor garázsában megindította autóját, elgázolta kis fiát, akit az autó mögött játszott. Az autó betörte a gyerek koponyáját és a fiu a kórházban meghalt.

UJABB FÖLDRENGÉS ÉREZTEK JAPÁNBAN

Tokioi kábeljelentés szerint Japán déli része alatt, a Tajima területben, kedden ismét megrengett a föld; azonban emberéletben ezúttal nem esett kár, bár Kinokawa és Toyo Oka városokban emérdek ház összeomlott.

BÉCSBEN MEGREFORMÁLJÁK A LEVÉLKÉZBESÍTÉST

Bécsből jelentik: Az osztrák postaigazgatóság a levélkézbesítés gyökeres reformjára készül. Az igazgatóság azt tervezi, hogy minden ház kapujában annyi levélzékonyt helyez el, ahány lakója van a háznak s a levélhordó azután a leveleket nem vitté be az egyes lakásokba, hanem bedobná a levélzékönybe, ahonnan minden lakó elvinné a levelet. A levélzékönyök olyan szerkezetűek, hogy a levélhordó egyetlen kulcsal könnyűbe-nyitná valamennyit egyszerre, de a lakó csak ahhoz a szerényhez férhetne hozzá, amely az ő nevére szól. A kísérleteket már a legközelebbi napokban megkezdik Bécs VII. kerületében s ha a kísérletek beválnak, pár hónap alatt egész Bécset felszerelik ilyen házi levélzékönyvekkel.

BŰNHÖDÖTT AZ ASSZONY-GYILKOS

A pennsylvaniai Bellfonteről jelentik: John Mileski, 34 éves embert, aki megölte 1922 májusában Mrs. Anni Turzycot Revlocen, a Rockevien börtön villanyösszekében kivégezték.

MAGYAR HIRLAP
 A SEMI-WEEKLY
 ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
 Address — C/o: 501 LARNED ST., cor. 1st St., Detroit, Mich.
 Publisher — **Feder Antal** Editor — **Márk Béla**
 Kiadó — **Feder Antal** Szerkesztő — **Márk Béla**
RATES OF SUBSCRIPTION — ELŐFIZETÉSI ÁR:
 \$3.00 per year — egy évre. Canada: \$4 a year — egy évre
 \$1.50 a half year — fél évre. \$2.00 a half year — fél évre
 Entered as second class mail matter at the Post Office at Detroit, Michigan.

Költőkoszorúzás

Az amerikai magyar irodalom legrégibb és érdemeiben talán leggazdagabb munkáját, Kemény Györgyöt, ünneplik a magyarok Decoration Day estéjén Detroitban. Harminc évi irodalmi és közéleti munkássága alatt Kemény György elég csalódásban és bántalomban részesült, jól rászolgált hát, hogy végre egy kicsit ünnepezzék is. Igaz, hogy az ünneplés ezuttal kifejezetten csak a költőnek szól; de a költőt és a "közéleti tényezőt" Kemény esetében nehéz szétválasztani. Illo tehát, hogy amikor babérkoszorút nyújtunk a költőnek, a babérből egy pár levél a közéleti férfiaknak is jusson.

Nem kételkedünk, hogy Kemény György, a hódolat virágot ezuttal megkapja "az amerikai magyar közélet terén kifejtett érdemei elismeréséül", is, ha másként nem, szép szavak formájában, az ünnepi felkötőkönyvekben. Mert mikor arról van szó, hogy az érdemekért fizetünk, szóvirágokkal nem szoktunk főszenvedni, kivált fereztalok mellett. Mert a fehér asztal az egyedi hely, ahol néha megértjük és kellően méltányolni tudjuk egymást. Nagyon stilizált tehát, hogy a Kemény György tiszteletére tartandó ünnepi isztakok mellett folyik le, az irodalom és ivadalom testvéri ölelésében.

Összinté sajnálattunkra, mi nem vehetünk részt ezen az irodalmi ünnepeken. És hogy távolmaradásunkat tüntetésnek, s az ünnepeit férfiúi rosszindulatnak vélje valaki: kénytelenek vagyunk e helyen adni magyarázatot elhatározásunknak. Nos, éppen a Kemény György iránti mély tiszteletünk okából maradtunk távol. Nem akarunk ünneprontók lenni, ennyi az egész. Mert ha ott lennénk, nekünk is "szerepelni" kellene és taposokat provokáló "telkes felkötőkönyvet" tartani. Erre azonban, úgy érezzük, képtelenek lennénk. Sőt alighanem ellenkező hatást váltanánk ki a felszólalásunkkal. Mert mi nem tudnánk kellekben beleilleszkedni az eszem-iszommal való költőválasztás ünnepi hangulatába. Az alkalom komolysága és ünneplőessége arra kényszerítene, hogy ugyanazt a szókimondó ösztönéssel, mely a Magyar Hirlap e helyén olvasható írásait jellemző szókta, tolmácsoljuk értelmeinket. És ez mulhatatlanul félreértésre vezetne.

A kielégült étvágak után kipirult arcokról alighanem elkergetné az önelégültség boldog mosolyát az a néhány kerüli szó, amely el találna csuszni ajkunkról. Ki tudja: nem okoznánk-e kellemetlen zavart az ünneplő közönség édes emésztésében, ha olyankor szalasztanánk ki a szájunkon, amiknek éppen az ellenkezőjét illelnek mondanunk? Példának okáért valószínűleg elvárna az ünneplő közönség, hogy a költőket ért "kitüntetés" mennyire ragyogó, s hogy annak fényéből ránk, az Amerikai Magyarok című testületre is menyű, ó, mennyi sugárkeve ár, és hasonló kemetteljes maszlalokat, amikben senki sem hisz, de a fekete kávé után mindenkinek tetszik. De hát mi ezt igaz lélekkel nem tehetjük meg. Mert Kemény Györgynek a Petőfi társaság kultúrgárvé történt megválasztását nem tartjuk nagy dicsőségnak. Kemény György neve legkevésbé.

A Petőfi társaságról tudnunk kell, hogy Petőfi Sándor hozni akart, hogy van, mint a

prohibíciónak az üdvözléséhez. Az a társaság, mely a világ legaljasabb és legrosszabb szindarabjának, a Dantonnak szerzőjét választotta volt elnökéül, azt a habzó száju fehér-terrisztát, Pekár Gyulát, aki Petőfi Sándort nem ismeri el fajmagyarnak, és a ki nemzetgyaladó destruktív apozitívoknak bélyegéve az Aposztol és Akasszátok fel a királyok szerzőjét, ha a nagy költő élne ma; az a társaság, melynek olyan kaliberű "költő" a titkára, mint Szávay Gyula: az nem növelheti a mi Kemény Györgyünk tekintélyét és dicsőségét azzal, hogy tagjai sorába veszi őt. Egy Szécskay Györgyre, vagy mondjuk, a "Nemzetközi kém" című rezmű szerzőjére talán megisteltetést jelenthetne ez, de nem egy Kemény Györgyre! Az ő hivatalos "elismerésének" csak akkor tudnánk szívből örülni, ha az legalább is a Kisfaludy Társaság vagy az Akadémia irodalmi osztálya részéről érné őt.

Még sajnálatosabbá teszi a dolgot (a mi szemünkben), hogy Keményben a Petőfi Társaság ügylátszik csak a Vas Andráss szerzőjét kívánta megistelni. Nem azért, mert ez a mi pompásan van megírva; nem azért, mert a Petőfi Társaság tagjai leckéket vehetnének tőle a verstanból, — hanem minden valószínűség szerint csak azért, mert e műben a kérték a magyar desnyri jellem glórfikálását, tehát a Kuruzsi Gondolatnak hasznos propaganda-eszközét vélték benne felfedezni. Ebben persze tévednek, mert Kemény Györgynek ilyen célnak eszágában sem lehetett nagy műve megírásánál. A Petőfi Társaság "irodalmárjai" közül valószínűleg csak Kevesen és felületesen olvasták e nagyszűrt költői alkotást, — valószínűleg még kevesebben, mint azok, akik a könyvet ideát megvették.

Ámde tegyük fel, hogy ez a kültásig Kemény Györgyre, ha nem is méltó, de némi kitüntetés mégis jelent. Mi jogunk vindikálhatna ebből a dicsőségéből rész magának Amerika magyarsága? Mit tett ez a magyarság a Kemény György fényes tehetségének kibontakozása és könnyebb érvényesülése érdekében? Általában: mivel adta bizonyosságát irodalom-szeretetének és irodalmi értéket felismerő képességének? Mivel segítettek elő a Vas Andráss megjelenését? Tömeges előfizetéseikkel? Mivel mutatott örömeteket és izgalmatokat a nagy "irodalmi esemény" bekövetkezésére? Elkaptuk a nagy kitüntetés, s újabb miként rőtünk le valaha hállánkat a magyar kultúránk és irodalmunk itteni munkásai iránt? Van egyetlen olyan írónk vagy költőnk, aki az írásának és költeményének kiadásából meg tudna élni? Mi vár a mi poétáinkra és övéikre, ha egyszer összeroppannak, vagy örökre kiesik kezükből a toll?

Hogy csak egyet említsünk: itt van a mi legedesebb hangu pacsiárnánk, Tarnóczy Árpád. Oly ritkán hallhatjuk büvös dalolását, mert a létért folytatott lélekörli küzdelemben a teste megroppant, s a szive összetört. Ha nem lenne egy kis lapja, s nem lennének jó kedvű hírdetők, szegény poétánk már rég eladolta volna utolsó dalát. És Amerika milliói magyarja közül ugyan hány százezer ismeri legalább a nevet?

Minden megillető tisztelettel adóznunk azoknak a fenkölt gondolkodású detroitai magy-

roknak, akiknek nemes lelkéből Kemény György ünneplésének és megjutalmazásának gondolata kipattant. És ha az alkalom kicsit erőszkolt is, ez nem von le semmit az ő érdemeikből. A földög, hogy legalább egyszer történt egy komoly kísérlet az amerikai magyarság lelkiismeretének megmozdítására ilyen irányban is. De nagyon féltünk, hogy az "ünnepe" nem fog úgy sikerülni, mint ahogy a rendezők szeretnék. "Erdőségi siker": taps, éljenzés, gyönyörű felkötőkönyv-áradat, vidám pohárcsengés, é, mindebből lesz rogyásig, ezt biztosra vesszük. De lesz-e a

nagy ünnepek dollárokban és centekben kifejezhető sikere a Mussza szegény szerelmésére? Annnyira pesszimisták vagyunk már, hogy ezt remélni sem merjük. Ezért találjuk hát célszerűbbnek, ha inkább távolmaradunk az ünnepegről, ne hogy a nagy vigasság közepete szegény szemre "minden ok nélkül" sírása fakadjunk vagy — uram bocsá! — elkáromkodjuk magunkat.

Azért hát inkább csak így távolról kiáltunk egy hársány éljént az ünnepeit költő felé: Más nem adhatunk. Magunk is szegények vagyunk! M.

A LEGENDA

A százezer lakosu Szabadkán egy asszony egy hónappal ezelőtt meghalt. Szabályszerűen eltemették. A temetést követő éjszakán az elhalt megjelent a gyásztól, temetéstől felzaklatott lelkű nővére álamban és a bizonyára nagyon vallásos asszony úgy vélte hallani: a halott kinyilvánítja előtte, hogy harminc nap múlva fel fog támadni. Ettől kezdve a gyászoló család tagjai, éltőkön a bizonyosan súlyosan ideges asszonnyal és az övezve maradt férjével — aki szintén hitt ebben az álom-jelenésben — mindennap kiment a temetőbe és lélekzefojtva hallgatóztak a sír fölött, nem hallanak-e hangokat. Nem véletlen, hogy épp az álomban kinyilatkoztatott harminceadik napon hallották meg ezek a felült idegzei rokonok a sírből azokat a titokzatos hangokat, amelyek megerősítették őket abban a feltevésben, hogy a halott asszony él.

Ami ezután következett, az eléggé ismeretes. A felzaklatott lelkű férj maga akarta kiadni felesége koporsóját a sírből és amikor a hatóság ezt tiltotta, kétségbeesve hangzottatta, hogy a feltámadt asszony meg fog fulladni a sírban. Az eszeten perek alatt hirt meztelen a városban és sok ezer csodára váró ember s főleg persze nő — záradokolt ki szakadó esőben a temetőbe. Másnap pedig, a mikor a család határozott kijárási utat a hatóságilag kibontották a sírt, nem volt elegendő, hogy a család látta az oszlanak induló hullát, hanem a rendőrsztrnek az izgatott tömeget is a nyitott koporsóhoz kellett bocsátania, hogy lássák saját szemekkel is a halott asszonyt, aki nem támadt fel.

A rendőrsztrnek ez az intézkedése az a tömeg sulyos csapást indult, amely a csodában való hit szerte-felzárólyos nyomán következett be, élesen megvilágítja ezt az egész furcsa esetet. Azt még a legutdatlanabb emberről is nehéz volna felélelni, hogy azt hinné, hogy valaki harminc napig élhet eltemetése után a sírban. Nem is erőlt van szó. Senki se gondolt arra, hogy a hirtelen meghalt asszonyt élve temették el. Ellenben az álom és a csodában való hit azt a meggyőződést érlelte meg előbb csak két emberben, majd tízben, százan és végül sok ezekben, hogy a halott asszony feltámadt sírjában. Ezért agódtak azok, a kik huszonkilenc napig nyugodtan távoztak a sír mellől, a harminceadik napon, hogy a feltámadt halott meg fog fulladni a zárt koporsóban, mert azt hitték, hogy ezen a napon kezdett újra élni. Ezért hallott a most már annyi ember a halott segélykiáltásait a sírből és ezért nem akarta elhinni a tömeg, hogy a halott asszony eltemetése óta nem mozdult meg koporsójában.

A felizgatott fantázia emlékeztetése? Tömeghisztéria? Bizonyosan mindkettőnek sok köze van ehhez a csodához, de csodálatos esetéhez. A legenda keletkezéséhez az, ami itt a szemünk előtt mindig megvan az alapja, ha kevés is, mint az az álom, amely most egy nővére halálába belenyugodni nem tudó asszony tudata alatt megjelent. Ezt a kevés valóságot azután a hit, a csodákra várás megnöveszti, kiszinezi és ha

bármilyen naiv szemszögletről is, bizonyos etikai alapra helyezi. És nem telik bele huszonégy óra: a tömegek már hisznek benne. Magyarázatot nem kérve, a lehetőségek határait nem ostromolva, egyszerűen hisznek. Mert a hit, a csodában való hit mindig jól esett és ma százszorosra kell az embernek. Így volt ez, amikor Jacobus de Voragine összeállította legenda-gyűjteményét és így van ma is, a rádió, a minden ismeretlenek mélyére hatoló tudás korszakában.

Haladtunk-e valamit a hosszú évszázadok során?

László Ferenc.

POCSOLYÁBA FULT A TANYAI GYERMEK

Halálos szerencsétlenség történt minap Varga László gazdálkodó hódmezővásárhelyi tányáján, ahol a gazda másfél éves István nevű kisfia egy őrzetlen pillanatban beleesett a kut mellett levő vizes gödörbe és halva találtak rá. Varga korán reggel földjét ment szántani, a tanyában felesége, másfél éves István nevű gyermeke és Molnár József 17 éves béres tartózkodtak. Varga felesége a tanya falát meszelte, a kisgyereke pedig, Molnár József gondozására bízva, az istálló környékét járszadózott. Kilené órákor Vargáné odakiállt a béresnek:

— Hol van a kisgyerek?
 — Az istálló mögött, — felelte az.

Vargáné megnyugodva folytatta a dolgot, egy félóra múlva azonban valami rossz érzést érzett, gyermeke keresésére indult. Az istálló mögött, ahol a béres jelezte, nem találta. Egyszerre a kut felé pillantott s elsőtörnyökbe látta, hogy a kis Pista a kut mellett levő pocsolya vizében fekszik életlenül. Kiemelték, de már nem lehetett rajta segíteni.

BOLDOG AZ ANYA, HA A BÉBIJE EGÉSZSÉGES

AZ EMÉSZTÉSI ZAVAROK A BÉBÍK RÉME. AKADALYOZZA MEG FÉL TEÁSKANÁL DR. CALDWELL'S SYRUP PEP-SIN-NEL.

NEM kell hosszú tapasztalat a gyermekek felnevelése terén, hogy megértjük azt, hogy a felesleges ételanyagoknak gyorsan ki kell menni a szervezetből és ezért az intelligens anya figyelni a bébi széklet.

Csecsemőkorában a gyermeknek minden 24 órában kétszer vagy háromszor kell székennie lenni, a gyermekkorban egyszer vagy kétszer. Ha kevesebbet van, akkor kiütéses lesz, a nyelve kiszécsedik, a gyermek nyugtalan lesz. Amint ezen jelek mutatkoznak, azonnal a körjelék általánosan Dr. Caldwell's Syrup Pepsint és pár óra múlva a lélegzetének rossz szaga lesz és a gyermek nyugtalan lesz. Amint ezen jelek mutatkoznak, azonnal a körjelék általánosan Dr. Caldwell's Syrup Pepsint és pár óra múlva a lélegzetének rossz szaga lesz és a gyermek nyugtalan lesz.

Itt van a házi elokra ideális használt, nem rágia a beleket, szedése kellemes és nem tartalmaz ópiumot vagy kábítószereket. Adjon neki fél teáskanállal a kora szerint, ha székredező, szorulás, évtágytalanság, felfújódása vagy bőgése van és ha hűlt és lát el akar hajtani. Nagyon hatásos lesz, ha látni fogja, hogy gyermeke milyen természetesen alszik ópium használata nélkül.

INGYEN MINTA-SZELVÉNY
 Igen sokan nagyon helyesen jobb szeretnek valamit kipróbálni, mielőtt megvásárolják. Ezek vágják ki a szelvényt, tüzzék hozzá nevéket és címüket és küldjék el a
PEPSIN SYRUP COMPANY,
 Monticello, Illinois
 címre és kapni fognak egy minta-üveg Dr. Caldwell's Syrup Pepsint bérmentve, ingyen. Ne küldjön bérletet. Teljesen ingyen kapja.

Pesti szerelmi dráma

Budapest, május.
 Pár nappal ezelőtt egy tébolyos villanyszerelő akarta megölni a feleségét, mert azt halálra, hogy fáradt és beteg asszonya hütlenné lett. Tegnap egy fiatal urilányt húztak ki félholtan a Dunából: öngyilkos akart lenni, mert csalódott a szerelemben. Csütörtök délelben egy megyeri kislakásban egy újpesti rendőr agyonlőtte a kedvesét, majd önmagát, nehogy válóját meggyilkolja. Pár órával később az Almásy téren esattal egy gyilkos revolver ravasza: a golyó egy szép, fiatal leányt dobott holtan a folyosó kövére és pillanatok múlva egy fiatal ember vérző teste is a leány holtteste mellé került. A leánynak meg kellett halnia, mert visszaadta a jeggyűrűt, a fiatalember meg akart halni, mert visszakapta a jeggyűrűjét.

"Szerelmi drámák" ezek, a melyek mindig voltak és mindig lesznek is. De az utolsó időben mintha megszorodtak volna. A napi öngyilkosok között, akiket az anyagi gond itélt önkéntes halálra, szerényen megbukik egy-két olyan, akit a szerelem öl meg.

A szerelem áldozatainak halott teste 1925-ben élő tiltakozás az ellen, hogy a gondolat, nélkülözéssel, szegénységgel megvert városból kihalt volna a romantika. Sőt! Ma ugy futnak az emberek a szerelem patájához, mint a legüditőbb forráshoz, mert talán ez az egy maradt meg a béke elsüllyedt világából, melynek az értékeit nem esorbították a fájdalom esztendei.

HALÁL-NÉZŐK

Tegnap déltáj, a tavaszi nap bujkáló fényességében, kisesi, fekete csoport verődött össze egy nagy bérház előtt. A járdán állottak, egy csukott kapu előtt. A házat nézték. Bámulták, szemlélték és vizsgálózták, mintha valami különös, szokatlan dolgot fedeztek volna föl rajta. Jó, öreg pesti szokás szerint magam is közéjük álltam s figyelmesen szemügyre vettem a házat.

De nem találtam rajta semmi feltűnőt.
 Háromemeletes ablakosra unalmas egyformasággal ismétlődtek a barok-szemöldökös, sárgás fala szürkés-zöldbe fakult, barna, bezárt kapuja semmitmondóan hallgatott.

Mit néztek hát? — elmelkedtem esendően, ügyelve a körülöttem folyó beszélgetésre. Hamarosan tisztázódott a rejtélyes ácsorgás oka: egy asszony, negyedórán az élelőt, mérgét ivott ebben a házban. A földszinten, hátul, az udvarban. Megöltte magát. Mire a mentők megérkeztek: meghalt. Most benn fekszik, holtan, lehunyt szemmel, megakadt szível, az udvari lakás egyik homályos szobájában.

Ez, ennyi történt. S a csoportosulók most itt állanak, lézengenek. Nem tudnak elmenni. Valami borzongató varázs itt tartja őket. S merev tekintetük a hátra tapad, a melyben a Halál ütött tanját.

A közömbös, szürke ház egyszerre titokzatos lett, mint a hogy titokzatos lett ebben a negyedórán az a szegény, halott asszony is, akivel, míg élt, senki sem törődött.

A halál megérkezése, mint egy személyes jelenléte, — akár a vad népeknek — rejtélyes érzéket mozdit meg a kultúremberben is. Lám, ezek itt döbbenet lesik, figyelik legujabb szállását: hátha valahol a falon, a kapun, az ablakon meglelik nyomát. Kézgyéget egy repedésen, közserü páráját a kémény fölött lengő füstben...

De nincs semmi. Semmi jel. Semmi árulkodó nyom. A ház hallgat. Beeszküsz, néma kapuval, süket ablakkal. Mint maga a Halál, akinek nézésére a halak beszélgető szomszédok összegyülekeztek. Mégis várnak a kíváncsiak. Makacsul, megbabonáztatott, kissé szorongva, sápadtan. Miért? Mások miért nem jut eszükbe a Nagy Talány, —ahogy Rabélias hívta — az életet bevégző, lezáró hatalom? Miért nem gondolnak arra, hogy minden ember piros arca, feszülő bőre, duzzadó izmai, érzékeny idegrostjai alatt állandóan ott lapul a csontváz, a halál szimbóluma, jelezve már születésünk pillanatában a véget?!

Miért csak most, ilyenkor, a Rém hirtelen suhansának közepében, vacog meg a fog, ludbörzik a hát! S miért akarja meglátni a Láthatatlant az ember, mikor ugys tudja: Vele csak lecsukott pillákkal, megdermedt pupillákkal kerülhet szembe?!...

Furesa, rejtelmes kérdések. S nyilván hiábavalók is. Az élet ereje elhallgattatja őket. Mellettem megszólal egy be-kötött fejú, kőtenyes asszony: — Na, gyerünk haza. Főzni.

MENNEN

Szeresse meg a békéjé-
 nek a kényelmes érzést
 fürdés után és hintes
 be testét MENNEN pud-
 rel. Hintes be a puha,
 tiszta MENNEN pud-
 derrel. Órákon át hü-
 vösen és tisztán tartja
 testbőrét. Az Ön or-
 vosa is ajánlja.

De előbb megkérdezze, aki-
 hez az utolsó — végzetes öt-
 frankost eljuttatta a krupic.

Dr. Herbert Havas Leo
 MAGYAR FORGOS
 Peninsular Bank épület
 Hivatalos órák: D. e. 9-11-ig
 délután 2-3-ig, este 6-8-ig

Stone Henrik
 207 A RIVERS BUILDING,
 Los Angeles, Cal.

**CALIFORNIAI
 FEKETE ÉS FEHÉR
 SZÖLLŐ**
 SZALITAS SZITOSITVA.
 Nem kell előre fizetni.
 Írjon nekünk:
SHEPHERD FRUIT
 COMPANY Inc.
 207 A RIVERS BUILDING,
 Los Angeles, Cal.

MAGYAR KÖZJEGYZŐI HIVATAL
 HAJÓJEGYEK
HIRSCHFELD BROTHERS
 7724 W. JEFFERSON AVE.,
 DELRAY, Detroit, Mich.

HÖLGYEK!
MEGNYILT A MARY'S BEAUTY SHOP!
 HAJNYIRAS — MARCEL-FELLE HAIGONDORRITES,
 HAJMOSAS — HÁRFESZÜLES — KOROMPOLÁS
 LEGJOBB KISZOLGALÁS! KERESSE FEL!
MARY'S BEAUTY SHOP
 TELEFON: CEDAR 3488
 8101 W. JEFFERSON AVE. — Bank of Detroit Bldg.

Dr. John R. Pear
 FOGORVOS
 7702 WEST JEFFERSON AVENUE,
 MAGYARUL BESZÉLÜNK
 RENDELŐ ÓRÁK: Délelőtt 9 órától este 8 óráig

**A LEGJOBBAN BERENDEZETT
 V A S- ÉS FÉSTÉKKERESKEDÉS**
 A WEST SIDEON A
GEGUS TESTVÉREK ÜZLETE
 8130 WEST JEFFERSON AVENUE
 HA BARMIBE SZÜKSÉGE VAN, A LEGGYORSABBAN
 ÉS A LEGJUTÁNYOSABBAN SZERZETHETI BE.
 PHONE: CEDAR 1184. SZÁBOTT AR MINDENKINEK!

**Detroiti egyedüli
 MAGYAR FOGORVOS**
Dr. H. W. Kohn
 RENDELŐ ÓRÁK: Reggel 9 órától este 8 óráig.
 8100 W. JEFFERSON AVE. PHONE: CEDAR 1880.

Dr. M. E. KOHN
 8100 West Jefferson Ave
RENDELŐ ÓRÁK:
 d. n. 1-3-ig, este 7-9-ig
 Telefon:
 IRODA: CEDAR 1890
 LAKÁS: LAFAYETTE 3778

DR. STEINBERGER JENŐ
 a budapesti Szt. Rókus
 kórház volt orvosa
7916 W. JEFFERSON AVE.
 a László szívaizület felett
 rendel
 TELEFON: CEDAR 3255.

FODOR DEZSŐ
 óhazai képzettségű
 ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÉSZ
 8124 W. JEFFERSON AVE.

Dr. Gáldonyi
 a budapesti Tudomány
 Egyetem v. orvosa
 SZÜLŐSZEMÉSTER,
 NŐGYÓGYÁSZ
 Rendelő:
 7862 WEST JEFFERSON AVE.
 Peoples State Bank épület
 CEDAR 0965.
 Lakás:
 1802 CENTRAL AVENUE
 CEDAR: 4961-R.

Dr. Herbert Havas Leo
 MAGYAR FORGOS
 Peninsular Bank épület
 Hivatalos órák: D. e. 9-11-ig
 délután 2-3-ig, este 6-8-ig

Stone Henrik
 207 A RIVERS BUILDING,
 Los Angeles, Cal.

**CALIFORNIAI
 FEKETE ÉS FEHÉR
 SZÖLLŐ**
 SZALITAS SZITOSITVA.
 Nem kell előre fizetni.
 Írjon nekünk:
SHEPHERD FRUIT
 COMPANY Inc.
 207 A RIVERS BUILDING,
 Los Angeles, Cal.

MAGYAR KÖZJEGYZŐI HIVATAL
 HAJÓJEGYEK
HIRSCHFELD BROTHERS
 7724 W. JEFFERSON AVE.,
 DELRAY, Detroit, Mich.

HÖLGYEK!
MEGNYILT A MARY'S BEAUTY SHOP!
 HAJNYIRAS — MARCEL-FELLE HAIGONDORRITES,
 HAJMOSAS — HÁRFESZÜLES — KOROMPOLÁS
 LEGJOBB KISZOLGALÁS! KERESSE FEL!
MARY'S BEAUTY SHOP
 TELEFON: CEDAR 3488
 8101 W. JEFFERSON AVE. — Bank of Detroit Bldg.

Dr. John R. Pear
 FOGORVOS
 7702 WEST JEFFERSON AVENUE,
 MAGYARUL BESZÉLÜNK
 RENDELŐ ÓRÁK: Délelőtt 9 órától este 8 óráig

**A LEGJOBBAN BERENDEZETT
 V A S- ÉS FÉSTÉKKERESKEDÉS**
 A WEST SIDEON A
GEGUS TESTVÉREK ÜZLETE
 8130 WEST JEFFERSON AVENUE
 HA BARMIBE SZÜKSÉGE VAN, A LEGGYORSABBAN
 ÉS A LEGJUTÁNYOSABBAN SZERZETHETI BE.
 PHONE: CEDAR 1184. SZÁBOTT AR MINDENKINEK!

**Detroiti egyedüli
 MAGYAR FOGORVOS**
Dr. H. W. Kohn
 RENDELŐ ÓRÁK: Reggel 9 órától este 8 óráig.
 8100 W. JEFFERSON AVE. PHONE: CEDAR 1880.

MI TÖRTÉNT A NAGY SARKUTAZÓVAL?

A világ izgalmas érdeklődéssel és egyre fokozódó nyugtalansággal várja a híres norvég sarkutazó, Amundsen legutóbbi expedíciójának eredményéről érkező híreket. Amundsen expedíciója még a múlt hét csütörtökjén indult két hatalmas repülőgéppel a térképünkön látható pontról, a Spitzbergagról, az északi sark felé, s legkésőbb vasárnapra várják a visszatérést. De mindezekig nem tért vissza. A bundás alak maga Amundsen.

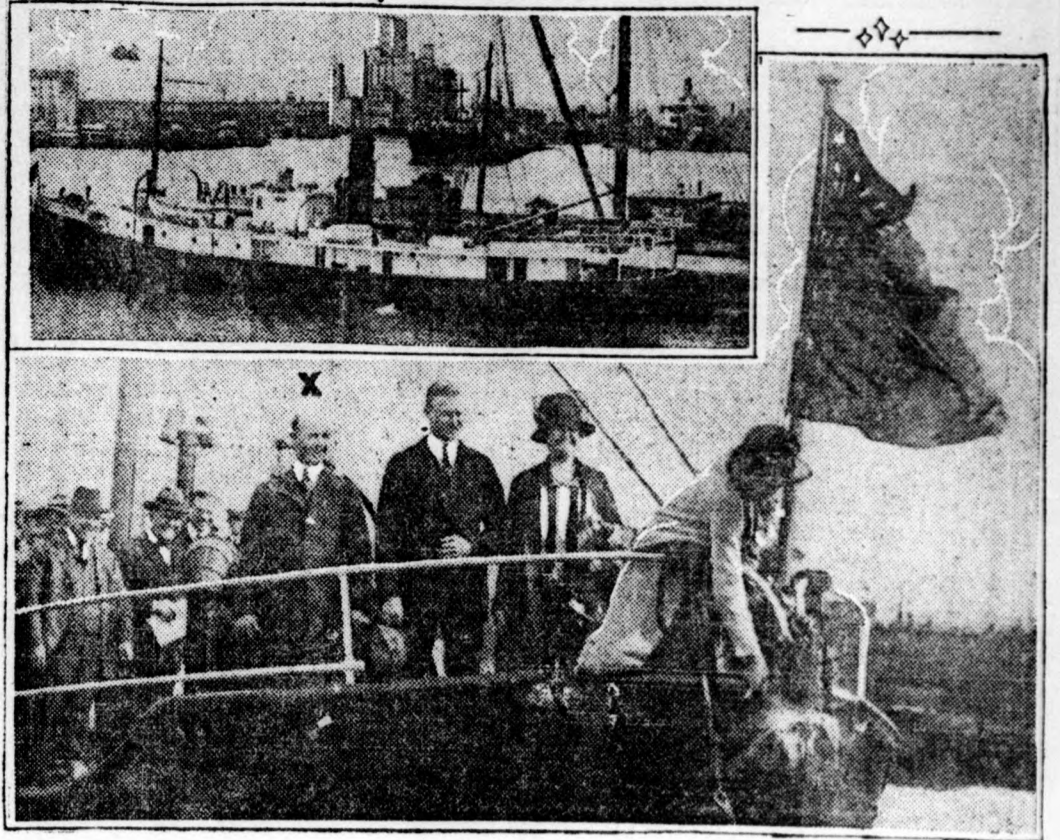

Egy világcsođa

PAAVO NURMI.
Nurmi, a híres finn gyors és kitarófutó, aki 43 éves kora dacára, könnyű szerrel mondhatni játsza veri le a világ legjobb kengaréfutóit.

AMERIKAI SARKUTAZÓK UTRAKÉSZEN

A napokban fog utra indulni az amerikai országos Földrajzi Társaság expedíciója Bostonból, a még ismeretlen északi sarkvidéki területek felmérésére, a fent látható hajón. Az expedíció vezetője Donald McMillan.

Lucille Wunch (baloldalon) és édesapja, alul pedig az apja. Ez a 16 éves leány az, aki édesapjának szeretőjét agyonlőtte, akit a riverdalei esküdtszék (Illinoisban) felmentett. A leány zszal védekezett, hogy a családi béke felidúása felett elkeseredésében követte el tettét.

Ez a két leány nyerte el tavaly és harmadéve az Atlantic Cityben tartott nagy szépségversenyt, mint általában, Kansas, legszébb testalkatú leányai. Az idén újra pályáznak. Vajon melyik győz?

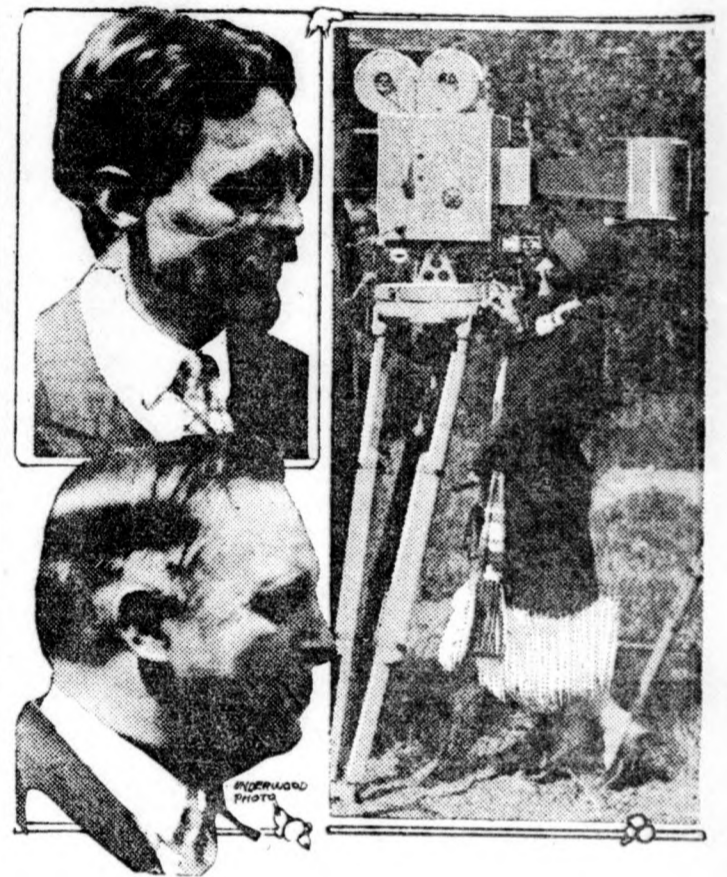
Miss Acklyn Nordyke (bair) és Miss Donna Frye. Mindketten Wichitában laknak.

Szépségkirálynéből szépségbíró lesz Miss Ruth Malcomsonból a legközelebbi nagy szépségversenyen.

Párisi szépségcsakértők azt állítják, hogy e hölgynek vannak a legszebb lábcsárai és karjai a világon. Kénytelenek vagyunk látatlanból is elhinni nekik.

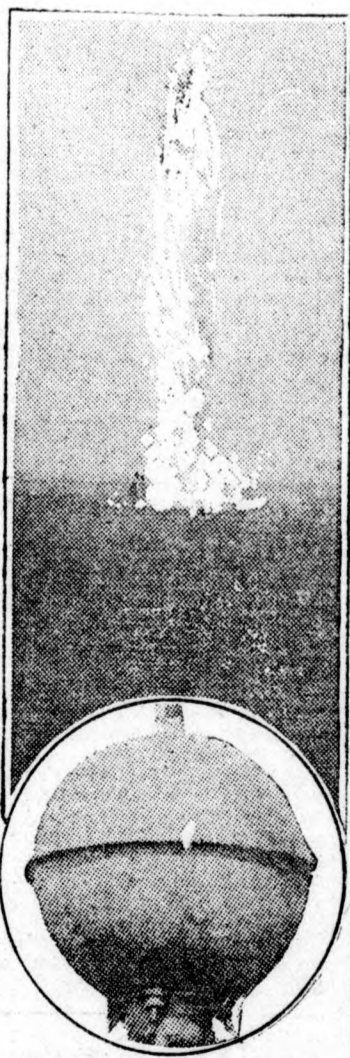
John Bergren (felül) és George K. Spoor a "három dimenzióju" plasztikus fotografálást annyira tökéletesítették, hogy a közel jövőben már ilyen mozikepeket fogunk látni, amelyek a vásznon látható dolgokat hallatlan élelenséggel állítják elénk.

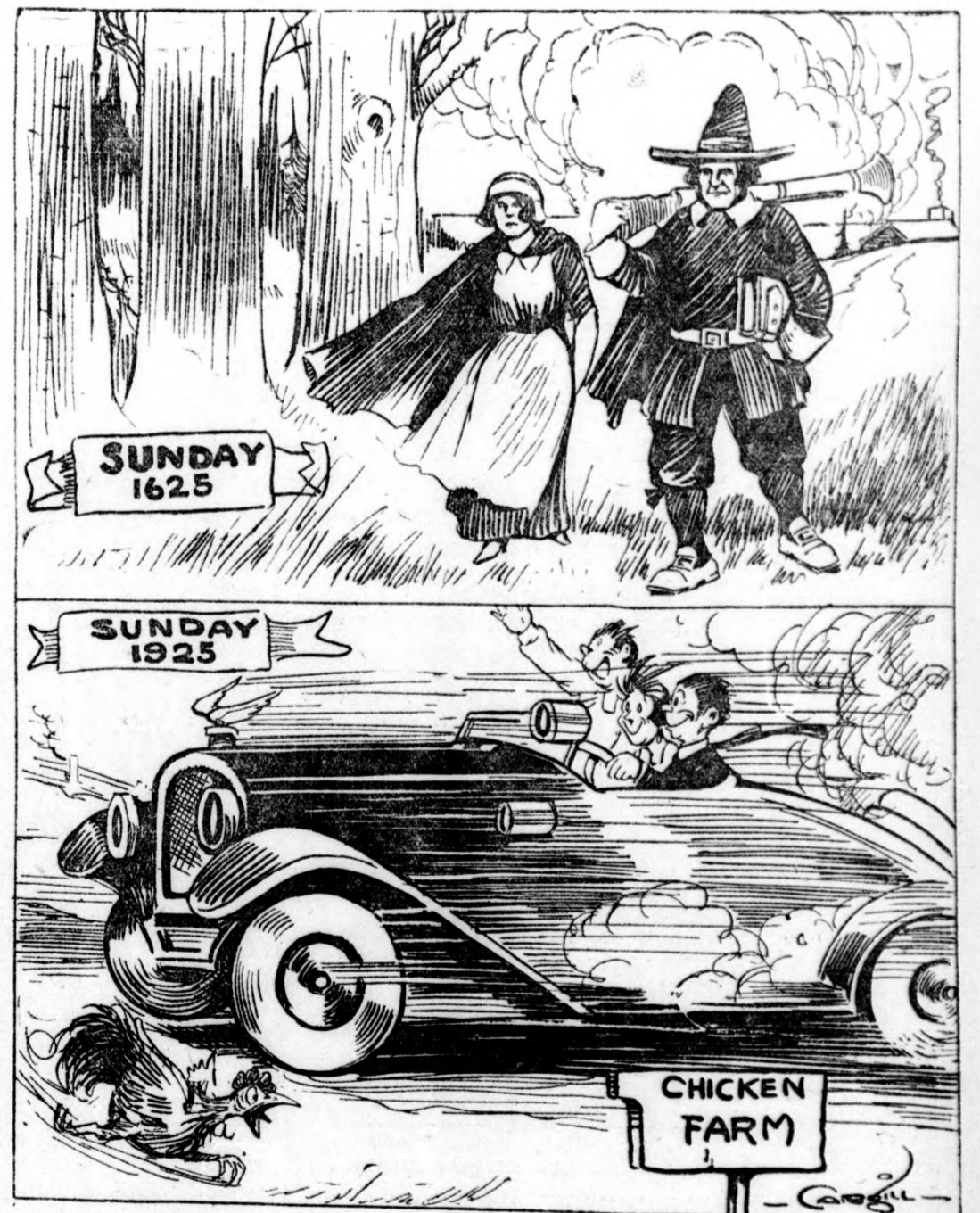
Vera Vratsilava orosz táncosnő, aki nemcsak pompás táncával, hanem csodálatos, mély ragyogású és tragikus szomorúságú fekete szemével kelt mindenütt nagy feltűnést. Nemsokára Amerikába jön.

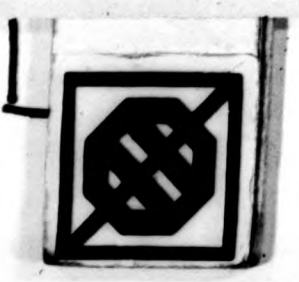
A spanyol trónörökös is házasodó korban van. Hír szerint a közel jövőben fogja oltárhoz vezetni a szépséges Christeana Artesza hercegnőt, aki távoli rokonságban áll a Burbon királyi házzal.

Ilyen, villamoszikkákkal a partokról felrobbanható aknáknak őrzik majd háboru idején az amerikai kikötővárosokat.

Száz esztendő óta, hej, de sokat változott a világ. Száz esztendővel ezelőtt a templomban volt a fiatalok egyedüli szórakozása. Ma?...

TERE-FERE

MELYIK ÓRÁBAN HALUNK MEG?

Nem tudjuk, hány esztendő tartogat számunkra az élet és hány hónapot, de az emberek mindig kíváncsiak voltak, vajon melyik órában halnak majd meg, melyik a napnak az az órája, melyben legtöbb ember hal meg.

Erre ad választ — statisztikai adatok alapján. — McPadden, ki az 1923-as esztendő kórházi kimutatásait dolgozza föl.

Vizsgálódása, mely egy amerikai orvosi folyóiratban jelent meg, megmondta két közkeletű hiedelmet: azt, hogy az emberek a nap minden órájában egyforma számmal halnak meg és azt, hogy leginkább éjfélkor, a kisértetek órájában kopogtat be hozzánk a halál.

Megállapítja, hogy éjfélkor és déliben aránylag kevés haláleset fordul elő, szintén kevesen halnak meg reggel két óra és délután hat óra körül. Legtöbb a haláleset éji óráktól hajnali hat óráig. Ez az észrevétel — úgy tetszik — megerősíti az általános felfogást, hogy életerünk a hajnali órákban rokkán le legalacsonyabb pontjára.

Ellenben az amerikai cikk így vélekedik:

Nem életerünk csökkenése magyarázza a tényt, hanem az a körülmény, hogy a hajnali órákban a kórházi szobákban nem történik semmi, ami a beteget, vagy a halálközeli állapotba hozza. A halálközeli állapotban az életerőnk az éjszaka közepén a legmagasabb szintre emelkedik. De mi történik a betegszobákban például reggel hét órákor, vagy délután hat órákor, hogy életben maradjunk még azokat, kik válni készülnének?

A fura kérdésre eképp felel a cikk írója:

— Semmi másra sem gondolhatunk, csak az étkészésre. Leginkább ebben az órában kapnak a betegek enni. Nem arra célunk, hogy maga a táplálék tartja őket életben, hanem arra, hogy az étkezés gondolata föléigazza figyelmüket, érdeklődésüket, életkedvüket. A betegszobában minden kis történet nagy eseményé válik. Ezek azok a részek, melyek át a halálközeli erőltetett életről még egy kis megragadhatják az életről a maradék életet.

HANG-TOLVAJOK

Hát lehet a hangot ellopni? Igen, mióta a rádió föltalálták. A hangot ép úgy lopják az emberek a világ minden részéből, mint a fát, vagy a szénét a rendőrség most igyekszik lefelfedni őket.

Berlinben a postaiügyi miniszter irtó hadjáratot indít a titkos rádió-állomások birtokosai ellen, kiket "Schwarzhörer"-eknek neveznek.

Németországban most nyolcszáz ezer rádió-állomás működik, mely hivatalosan is el van ismervé, de a családok legalább még száz ezer állomással rendelkeznek és az állam pénztártárait két aranyárnyékkal károsítják meg.

A postaiügyi miniszter a büntető rendőrséggel, telefon és táviró munkásokkal, kéményseprőkkel és a tetőtartózással foglalkozó szervezetekkel együtt a rádió-állomások tulajdonosait vizsgálja. Ami gyanús találatnak a munkások jelentik, aztán megindul a büntető eljárás.

A vadászatként eddig is nem kis eredményt ért el; Berlinben három hónap alatt száznyolcvanféle hangot hallottak meg, melyeket a rádió-állomások tulajdonosai nem akartak megadni. Száznyolcvanféle hangot hallottak meg, melyeket a rádió-állomások tulajdonosai nem akartak megadni.

A VASUT JUBILEUMA

Százévesztendő a vasut. Az angolok ebben az évben készülnek megünnepelni a nevezetes évfordulót, mert Stephenson ép száz esztendővel ezelőtt az első gőzmozdonyt a Darlington Stocctonig futó kis útjára.

Ebből az alkalmából több újság ellenemlényt jelent be, vajjon csakugyan ilyen fiatal-e a vasut? Hiszen már a régiek is ósmerték a fa-utat és érc-utat. Az egyiptomiak a súlyos köveket, melyek épületeikhez kellett, ilyen járműveken szállították el, s a karthagoiak is ércutakon vitték tovább óriási hadigépeiket.

AZ AMERIKAI CIGÁNYKIRÁLY

Most temették el Yonkersben, New Yorkhoz közel Nicholas John, az amerikai cigányok királyát.

Waterburyban, hol meghalt, koporsóját automobil-halottakozásra helyezték, aztán hullaszállító-vasútra vitték, hogy a

temetőbe vigye. Telefonon, táviraton adták hírelt a cigányoknak a vajda halálát. Az amerikai cigányok csodálatosképpen alkalmazkodnak a civilizációhoz. Az úvilágban sehol sem látni regényes, cifraruhájú kavarákat, eposz szekereket, melyek földet alul agyagpápat szivó cigányasszonyok, vagy mosdatlan cigánygyerekek káncikálnak ki, sem pedig görhes cigánygyerekek. Öt ezer cigány család él Amerikában. Kéncized részüket automobilon vándorol.

De New Yorkban, hol ma több, mint ötven nomád törzs van, a cigányok még mindig ragaszkodnak a földszinti lakásokhoz. Ősi irtózáttal kerülnek el a felhőtakarókat, a magas emeleteket.

Érdekes, hogy lehetőleg üres raktárokat bérelnek ki lakásul, melyek foszfatlan voltak, alkalmasaként hasonlítanak a sátor belsejéhez.

Világos kartonváznak, riktó függönyszőnyegek takarják el a családi helyiséget a "hivatali", hol cigányasszonyok kártyát vetnek, jósolnak. Széket nem látni. Mikor érkeznek, az absztrakt leterítik a földre.

Ágyat sem használ az amerikai cigány. Ragaszkodik a földhöz, bármennyire átvette a yankee szokását s ha leszáll az alkony, földre heveredik, melyet párnákkal puhít. Nem ildózik őket. Egyetlen remük az amerikai egészségügyi tiszt, ki a tisztaság és közegészségügy nevében gyakran háborgatja idilli életüket.

állomásig. Ennél fogva a sin is több évszázados.

Egy angol művelődési történetíró ezt írja:

— Stephenson diadalmas kísérleteit több megelőzték, 1804-ben Trevithick és Vivian Angliában, aztán 1811-ben a mitlenoi bányaigazgató, Blekinsopp pedig már gőzmozdonyt is próbálkozott. 1813-ban Bleetek új kísérletet tett. Az első gőzmozdony, mely sikeresen működött, mégis Stephenson volt Tillingworthból olijat szállított. Természetesen igen lassan és nehézkesen.

Egy francia történetíró a franciáknak követeli a dícső séget. Ezt írja:

— A fölfedezést tulajdonképpen a franciák vitték teljes diadalra, mikor Seguin Stephenson rendszerére a csöves üstök alkalmazta 1829-ben. Ebben az esztendőben a liverpooli kiállításon az ő gőzmozdony szerepelt és ettől kezdve járt Liverpooltól Manchesterig az első igazi vasut.

Mindenesetre a szászévesztendő mozdony gyorsabban fut, mint a fiatalkorában.

GYERMEK JÓLETI OSZTÁLY

AZ ANYÁK ÉS GYERMEKEIK EGÉSZSÉGÉNEK GONDZÁSÁRA

E kézikönyvben leírjuk a gyermeknevelés minden részét, a gyermekorvosok tanácsait, a gyermeknevelés minden részét, a gyermekorvosok tanácsait, a gyermeknevelés minden részét, a gyermekorvosok tanácsait.

126-IK CIKK

Shokások

Folytonosan megismélt cselekvések eredménye a szokás. Miután a csecsemő nem tud jó és rossz szokást különböztetni, a baba anyja kötelessége ügyelni, hogy csak jó szokásokat tanuljon meg, mert nagyon nehéz egy rossz szokásról a baba le szoktatni.

A legfontosabb dolog a rendszeresség, különösen vonatkozik ez a baba fizikai tevékenységére, mint az evésre, alvásra és székelésre. A rendszeresség szisztemátát jelent és ha az anya azt akarja, hogy nyugta legyen, ápolja szisztematikus gyermekét.

A baba trónozása

A székülő edény használatát már nagyon korán meg lehet szoktatni a kis gyermekkel. Az egész fiatal csecsemőnek is meg lehet az edény használatára szoktatni, ha minden usz egy lízozos órába rá állítjuk. A rendszeresség a legfontosabb. Reggeli étkezés után van a legjobb idő és reménytelen munka vagy szórakozás ne akadályozza meg ezen fontos kötelességet. Eleinte határtalan türelomre van szüksége az anyának, de a kísérletéri biven kárpótolja le. Az anya figyelnie meg pontosan az időt, amikor a baba a pelekát beviszítja. És a következőnap ugyanazon órában ültesse rá az edényre. Az edényt tartja az edényre, úgy hogy a mikor rajta ül a baba hát az anya mellette legyen támasztva. A gyermekot rajta kell tartani, ha szükséges, ut, esetleg tíz per ig. Amint a baba már meg lehet tanítani, hogy nyugton vagy a kíváncsiság más valamivel adja anyjának tudomására. Az anyának türelmesnek kell lenni, de végül mégis sok időt fog megtanítani. Nem lehet eléggé hangsúlyozni ezen szokás nagy fontosságát.

Bár nagyon sok esetben egy normális, egészséges gyermeknek nincs szüksége orvosra, azért ez csak egy szerencsés véletlen és nem mindig így van. Ha a baba nem érzi jól magát, ha nem felel meg, mint a hogy kellene, az anyának meg kell vizsgálnia a baba állapotát egy megbízható orvosnál. Különösen a normális gyermek, ha rendszeres ápolásban és gondozásban részesítik, ha rendszeres táplálék, akár anyatejjel, akár Borden's Eagle tejjel, ha az anyja nem tudja szoptatni, kell, hogy rendszeresen nőjön fel és egészséges gyermek váljék belőle. Milliós és milliós csecsemők értek és izmos fű és leány nőtt fel, a jó anyák megtanulhatják, hogyan kell a Borden's Eagle tejet használni.

A legtöbb gyermek nem akarja fogait tisztítani addig, amíg a szülő gondot nem fordítanak, hogy erre megtanítsák őket. Jobb, ha most használják Colgate's Fog Tisztítót, mint évek múlva rossz fogakkal és betegségtől szenvedni. A Colgate's alaposan és biztosan megtisztítja a fogakat. Az orvosok és fogorvosok mindenütt Colgate's-t ajánlanak.

Olvassa el figyelmesen minden héten ezeket a cikkeket és írta meg, hogy jövőben használhassa.

Legjobb hirdetni a Magyar Hirlap-ban

ORVOSTUDOMÁNYI CSEVEGÉSEK

Rovatvezető: Dr. SCHINAGEL GÉZA gyakorló detroiti magyar orvos

Miután az előbbi cikkemben körvonaloztam a természettudományi alapot, amelyen áll, kell megfigyelni az élet egyik legnagyobb mysteriumát, a természetes emberi halhatatlanság utját, a nemzést.

Most pedig vizsgáljuk meg, hogy a szaporodásnak milyen feltételeknek az életvitelünk és így könnyebben fogjuk megérteni az ember nemzése körüli megfigyeléseket.

Nem is olyan régen hallottam azt a kijelentést, hogy a sok portól bolha keletkezik. Összetesztették ugyanis azt, ha a kutyának például a portól viszkét a bőre, akkor ép úgy vakarózik, mint a bolhától. És miután legtöbbször ahol por van, ott bolha is van és fordítva, tehát a következtetés tetszetős és még most is fennáll. Ez a por-bolha feltevés ugyanugy a képelet szüleménye, mint a régiek azon hite, hogy az undort keltező állatok, mint a patkány, kigyó, az állatok felbomlott részéből keletkezik. Itt az undort tévesztette össze az ember agyfart gondolkodás. Mindezek a példák egy volt tudományos feltevés előfutárai voltak. És ez a feltevés az önmézés. Az hogy "semmiből" keletkezhet valami. Csak "ősananyagokból", a hogy valamikor kifejezték magukat. Szóval élettelen dolgokból élők keletkezhetnek. Ezt a feltevést senki sehol nem találta a tudományos kutatások során, úgyhogy ezt egyszerűen, mint nem létezőt, el kellett ejteni.

MAGYAR SZINÉSZEK HALÁLMENTE

Megint meghalt egy híres budapesti színész

Budapestről jelentik: Környei Bélát még el sem temették és már újabb halottja van a magyar színművészetnek, néhány hónapon belül a nyolcadik: Boross Endre, az országos hírvé komikus. A szomorú sors Molnár László, a Nemzeti Színház tagja nyitotta meg, utána következtek Gyenes László, Pethes Imre és Kertész Endre, majd április 15-én Tanai Frigyes, azután Tapolczai Dező, Környei Béla és mot Boross Endre következtek.

Boross pályája a vidéken kezdődött, majd 1898-ban a budapesti Magyar Színházhoz került, ahol először a Gésák című operettben lépett föl. Mind-

mert a méhek szaporodási életet. A királyné megtermékenyített petéből keletkeznek a fiatal királyné és a munkások (ezek is nőstények), míg a meg nem termékenyített petékből keletkeznek a hímek, a herék. Minden egyes megtermékenyítés után az ondó kb. 5 évig termékenyítőképes és amíg tart, addig csak nőstény tojásokat rak a királyné, ha már nem, akkor hím tojásokat. Ez a természet egyik bölcs rendje, hisz a nőstények szükségeselek, mert azok tömegei a munkások a méh társadalomban, míg hím (here) csak tisztán a faj fenntartására kell és azért számuk is korlátozott.

Tehát most már tisztában vagyunk a nemtelen és nemi szaporodással. A szüznemzés csak átmenet a kettő között.

S. PLANKETT BEAUTY PARLOR

8020 WEST JEFFERSON AVENUE, King cipőüzlete felett

MARCELLING - CURLING - WAVING

MARCELL-FÉLE HAJGONDÓRÍTÉS...75c

SZOMBAT ÉS VASÁRNAP.....\$1.00

BORDEN'S EAGLE BRAND

THE BORDEN COMPANY
NEW YORK, U.S.A.

A BÉBI egészsége és fejlődése főleg az eledeltől függ, melyet kap. Az ön bábijét etesse és furdesse rendszeren. Ha nem tudja bábijét szoptatni, akkor használjon Borden's Eagle tejet.

MERT a Borden's Eagle tej a legjobb csecsemő eledel, különösen bábiknek, gazdag tehén tejből és finomított cukorból készül. Tisztasága, állandósága és könnyen emészthetősége miatt az orvosok ajánlják.

ÉS mert több mint három nemzedéken át több bábít nevelték fel rajta erős és egészséges férfiakká és nők, mint az összes más csecsemő eledelén együtt. Ha a bábije nem alszik éjjel, sir és nyugtalan

ÉS ha a bábije súlyban nem gyarapszik úgy, mint a hogy kellene, akkor talán az ön teje nem felel meg neki. Ily esetekben az Eagle tej megoldja az ön problémáját és p e n úgy, mint azon anyák ezreik, akik nem tudták szoptatni bábijüket.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

SZELVÉNY

Jelölje meg, melyik nyomtatványt akarja
Táplálék Utasítások Szüznemzés Babi Könyv
Név
Cím Hungarian

Tartsa értékeit Acélfal mögött

Tíz centért egy hétre (\$5.00 évenként). Ön bérelhet egy privát fiókot a mi masszív acélfal készült

Biztonsági rekeszünkben

Itt az Ön biztosítási kötvénye, szerződésai, jegyzetei, ékszerai és egyéb értékes dolgai abszolút biztonságban vannak lopás, tűz és egyéb veszteségek ellen.

Két kulcs szükséges — az ön és a miénk — ahhoz, hogy a biztonsági rekeszt ki lehessen nyitni. A biztonsági acélsekretyvek külön szobákban vannak, úgy, hogy teljesen egyedül intézheti ott a dolgait. Udvarias kiszolgálás, kényelmes helyen. Jöjjen és nézze meg e egyszerű acéltermeket.

Hivatalos órák: 9-4-ig
Szombaton: 9-11-ig
Hétfőn este is nyitva van: 6-8-ig.

FIÓRODA: MICHIGAN ÉS GRISWOLD

Wayne County And Home Savings Bank

Fiókok mindenütt Detroitban
Kereskedelmi takarékbetétek. Biztonsági rekesz. Idegen pénz.

Játékos gyermek

Péter Ponzietto, 12 esztendősi detroiti fiú, nagyon szeretett játszani. Játék közben azonban nem ismert trófiát. Megkövetelte pajtásaitól, hogy engedelmességeskedjenek a rendelkezéseinek és vegyék komolyan a játékokat. Ralph Cramptonnal játszottak mult este vasutat. A kis tíz éves Ralphnak az lett volna a feladata, hogy mint mozdonypöfögő. Nem tudni miért, de megtörtént az, hogy a kisfiú bizonyos idő múlva abbahagyta a pöfögést. Péter nagyon megharagudott ezért és többször erőlyesen felszóltotta pajtásait a pöfögésre, de a fiú csak nem pöfögött. Péternek elfogyott a türelme és pofonütötte Ralphot, többször voltak olyan közel egymáshoz, hogy agyonlöhető volna, de Péter ezt is komolyan vette nagyon és csak biztosra akart menni. A járőröknek felütné a furcsa látványt, a szaladt revolveres kisfiú, utána szaladtak és nagynehezen kiűzték kezéből a fegyvert, majd beszállították a detroiti Juvenile Detention Homeba. Ralph, bár nem akart pöfögni, ezuttal megmenekült, de — most jön a dolog érdekesebb része — lelkiismerete nem hagyta nyugodni. Érezte, hogy Péter felháborodása jogos volt, belátta, hogy neki annak idején pöfögni kellett volna és elment a rendőrségre megkérni a rendőr bicsikát, engedjék szabadon Pétert, mert belátja, hogy ő a bűnös és megérdemelte volna, hogy barátja agyonölje, hiszen megállapodtak abban, hogy egyikük lesz a vezető, a másik meg a mozdony és micsoda mozdony az, amelyik nem akar pöfögni.

A "felöltök" mosolyognak, vagy megbotránkoznak az esetben, mert mégis szokatlan, hogy egyik gyerek meg akarja ölteni a másikat ilyen gyerek ségért. Sokan talán elnéző, megértő jóakarattal elengednék büntetés nélkül a komoly Pétert, hiszen gyerek és nem tudja, mit akart tenni. Az okos felnőttek között pedig sokkal gyakoribb az ilyen mozdony, mint a gyerekek bírdalmában, mert hányzor ölnék azon a címen, hogy "ki a legény a csárdában", vagy azért, mert "fajvédők", vagy azért, mert az egyik felnőtt, mondjuk franciának, a másik meg véletlenül németnek született. A kis Péternek legalább annyira oka volt a gyilkossági kíséretre, mint sok komoly felnőtt embernek.

BIBLIAI ELŐADÁS

A jövő vasárnap délután 3 óra 30 perckor Bibliai tanítás tartatik a közönségnek a Solvay Hallban. Előadó: SIMÓ ELEK. Tárgy: "AZ EMBER ÖRÖK OTTHONA". Szívesen látunk felekezeti különbség nélkül mindenkit.

BOROSSÉK BUDAPESTEN

Annak idején megemlékeztünk arról, hogy Boross Géza vezetésével, a Páris hajón, elindultak a magyarok Budapest felé. Most kábel érkezett Európából, mely szerint a kirándulók szerencsésen Budapestre érkeztek. A társasutazás résztvevői Pestről utaznak tovább a magyarországi városokba és Boross Géza személyesen intézi el minden ügyet, amit rábíztak. A kirándulók egy megbeszélés napon Budapestben fognak találkozni újra és együtt jönnek vissza Detroitba.

HA MEGFUJJÁK A TROMBITÁT...

Amerikai fogalmak szerint is nagyszabású, művészi szempontból kifogástalan az a film, ami egy részét képezi a Hungarian American Clubban tartandó előadásnak. A mozirészben tizezer szereplő van és remek felvételekben fogják bemutatni Magyarországot, a régi Nagy-Magyarország legszebb részeit.

A filmben szereplő színészek fognak a színpadon is játszani, ami külön szenzáció lesz a közönségnek. A Ligeti-féle társulat nagy anyagi áldozattal tette lehetővé, hogy ezt a gyönyörű filmet az amerikai magyarság is élvezhesse. Eddig diadalmenet volt az utjuk mindenütt Amerikában, ahol magyarok élnek, mert ha szeretik is azt az országot, amelyik kenyeret ad, ez nem elegendi azt a ragaszkodást, ami az elhagyott hazát iránt él bennük.

A székes az idegen utalattal szembe fordított testvéreinkről szól és nincs senki, akit ez a kérdés, ami most különösen fájdalmasan aktuális — ne érdekelne. Porzolt Kálmán, a Pesti Hirlap híres "Esti levelei"-nek írja, a magyar irógárda egyik legizmosabb tehetségének munkája a "Ha megfujják a trombitát" című színdarabot.

"Ha megfujják a trombitát"

című színdarabot,

MAJUS HÓ 31-IKÉN

A WEST END ÉS W. JEFFERSON SARKÁN, AZ EMELETEN.

Narancsok

Különös és szokatlan rablási eset történt mult délután Detroitban. Harold McPherson, a Henry F. Fraser nagy bani narancszállítócégnél van alkalmazásban, mint soffőr. Narancsokat megrakott kocsiját éppen be akarta hajtani a Western Marketra, mikor négy ember, egy néger vezetésével felugrott a kocsiára és revolverekkel kényszerítették a vezetőt, hogy arra hajtsa, amerre parancsolják. A soffőr engedelmességet adott a banditák és az East Side egy elhagyott helyén megállították a kocsit, a vezetőt se szó, se beszéd, iszonyúan összeverték és belétkétek egy dohos, patkányos pincébe. Itt tartották hat óráig, aztán beköltötték a kocsiára, újra kocsira ültették és a Woodward Ave. egyik mellékutcáján kilökték a kocsiából. Előzőleg megmagyarázták neki, hogy az egész ügy csak azért történt, hogy a narancsok főnökét emberségre tanítsák. A tanítás alatt nem felejtkeztek el a narancszállítványról sem, amit az autóval együtt ismeretlen helyre szállítottak. A kereskedő kára 3800 dollár, nem számítva az ellopott narancszállítvány részét elvesztett hasznát, ami szintén tekintélyes összeg lett volna. Fraser kijelentette a rendőrségen, hogy a rablás ügyi konkurencsiának aljas munkája, gondolja is, hogy kiről van szó, de nem meri megnevezni az illető narancskereskedőt, mert bizonyítékai nincsenek.

A narancsok ellopására minden intézkedés megtörtént, de eddig semmi eredmény nem mutatkozott. Négy feltűnő eleganciával öltözött bandita látogatásával tisztelte meg az R. Nesbitt férfit a rablás. Amikor az üzletbe léptek, maga a tulajdonos sietett az elegáns vendégek fogadására, de elromlott a jókedve, mikor látta, hogy akik bevöknek nézett, banditák. A négy ember revolvert szegezt a főnök és felesége mellé, hátraszóltatták őket és kirabolták a pénztárat, melyben készpénzben 6000 dollár volt. Érdekes, hogy a rablás idején az üzletben tartózkodó két alkalmazottat észre sem vették, nem is szóltak hozzájuk, mert azok annyira meg voltak ijedve a váratlan fordulattól, hogy mozdulni sem tudtak. A rablók ezután kisétáltak az üzletből és beugrottak a kint várakozó autójukba. A kirabolt kereskedő revolverrel szaladt utánuk és a menekülő kocsiára több lövést adott le. A lövések mindegyike talált, az autót súlyosan megrongálta, az egyik rabló megsebesült, de ez nem zavarta a banditákat mekkülésükben.

A nyomozás, mint rendesen megindult és eredmény, mint rendesen, most sem mutatkozott. Három rabló kirabolta a D. U. R. autótállalat pénztárat, a

három alkalmazottat falhoz állították és 1300 dollárnyi készpénzzel elhajtották. Az alkalmazottak nem tudtak kielégítő személyleírást adni a vakmerő banditákról, mert csak revolvereiket látták, az arcokat nem volt idejük megfigyelni, mert azonnal falhoz állították őket. A rablók eltávolsa után a három alkalmazott még sokáig nézte a falat.

A SZERVEZETT MUNKÁSNÓK PIKNIKJE

A Detroiti Magyar Szervezett Munkásnők Köre most szombaton, Decoration Day napján, fogja megtartani első nagy piknikjét a Rochester Road piknik parkban.

A rendezőség már jóelőre gondoskodott arról, hogy a pikniknek résztvevők jól találják magukat, kellemesen szórakozzanak és ezért mindenféle mulatózó programot állított össze. Gondoskodva van elsőrendű zenéről, hűsítő italokról és kiténő cigányzenéről.

A piknik délelőtt 10 órákor kezdődik. Belépti díj 25 cent. Minden jegy egy nyerevény szám három értékes tárgyára.

A szervezett munkásnők mulatságai jól szoktak sikerülni és így reméljük, hogy ez sem fog elmaradni a többitől.

Utirány: Autóval a Woodward Ave.-n ki Royal Oak, Main Street-ig, innen jobbra fordulva a két temető között a Rochester Roadon egyenesen a Piknik Parkig, melyet egy feltűnő tábla jelez.

Villanyoson a Highland Parki Ford gyárig, itt kell lezállani és venni a Big Beaver, vagy a Rochester Roadi Bust és leszállni a Piknik Parknál. A Bus minden 15 percben közlekedik.

DÉLIBÁB

Otis Harten 22 éves detroiti lakos, mult év decemberében megismerkedett a husz éves Priscilla Harrissal, egy gazdag kereskedő leányával. A fiú hevesen udvarolt a leánynak két hétig. Közben elmondta, hogy dúsgazdag és nagyon üres az élete, mert nincs senki, akivel hatalmas vagyonát megosztaná. Két hét múlva Otis feleségül vette Priscillát és akkor derült ki, hogy a "dúsgazdag" fiúnak nincs egy centje se, ami mégis van, azt kölcsönökből szerezte. Mikor a fiatal asszony egy nap down town-i department storeba ment bevásárolni, fel akarta iratni a vásárolt holmikát, de a kereskedő udvariasan értékre adta, hogy férje hitele nem jó. A leánynak volt valami kevés pénze, abból éltek egy ideig a leány gazdag szüleinél, mikor pedig elfogyott a pénz, a férj ellopott anyósának értékes gyémántgyűrűjét, elázogatosította és így szerzett pénzből golfozott és élt, mint két ur. Május 1-én aztán a férj bejelentette feleségének, hogy nem szereti és nagyon kéri, ne zavarja, ha más nőkel van találkaja. A feleség megfogadta a tanácsot, elnézte a férjének azt, hogy hazudott a gazdagságról, nem szólt, mikor az anyja gyűrűjét ellopja, de ez a mondat a nemszeretéstől, kicsit sok volt. A mondat elhangzása után a fiatal asszony a rendőrségre sietett, feljelentette férj lopás miatt és beadta ellen a válópert.

Az Evangélikus Egyház Hírei

Közi: Becker Jakab, lelkész.

Pünköst. — A ránk következő vasárnap, május 31-én, délelőtt 10 órakor ünnepi istentiszteletet tartunk a Szentlélek kitöltésének és a keresztényen anyaszentegyház megalakulásának emlékére alkalomból. Ugyanakkor kiosztásra kerül az úri szent vasóra is, amelyre szeretettel hívogatók egyházunk tagjait.

Vasárnap este fényelő-órakor hálaadó istentisztelet lesz; hétfőn este fényelő-órakor pedig ünnepet bezáró istentisztelet.

Évi kirándulás. — A lutheránus egyház tagjai az idén megtartják évi nagy kirándulásukat július 4-ik és 5-ik napján a trentoni erdő közelében levő Zeller-féle farmon, ahol már évek óta szokták az evangélikusok piknikjeiket megtartani. A Zeller-farm a legismertebb nyári szórakozó helye a magyarságnak s bizonyos, hogy az idén is tömegesen fel fogják keresni a lutheránusok piknikjét Detroit magyarái. Padlózott tánchelyiség, jó zene, kiténő ételek és italok most is lesznek, akárcsak az elmúlt években. Az idén is lesz sorsolás, még pedig három díjra: 1-ső díj egy 65 dolláros villanyseprő, 2-ik díj egy 20 dolláros villanylámpa, 3-ik díj egy 7 dolláros villanyvasaló. A sorsolási jegyek ára 25 cent és bármely egyháztagnál beszerezhető.

Esküvők. — Szalai János május 16-án oltárhoz vezette Bogárn Terect. Tanúk voltak Kiss István és Szalai József.

Blatnik Lajos május 23-án lépett házasságra Szemrédi Erzsébettel. Tanúk voltak Blatnik István és Mihálics András.

Keresztelés. Schmidt István és neje, szül. Ruzsás Irma, elszülött fiaiskaja Robert Harry névre. Keresztülők: Alvin Cooke és Cecile Schmidt.

MAGYAR RESTAURANT
MT. CLEMENS
Előrendű konyha, tiszta lakás.
A magyarok találkozó helye.
MRS. SCHLESINGER
49 Jones St., Mt. Clemens, Mich.
(M. 22, 29. J. 5, 12.)

A közismert Szatmáry patikája átköltözött 7914 West Jefferson Avenue a László szivar Storja mellé. Ha gyógyszerre vagy jó tanácsra van szüksége keresse fel Mr. Szatmáry-t az új helyiségében és ő mint eddig, ezután is a legjobb gyógyszerrel és tanáccsal fogja Önt szolgálni.

A SZERELEM - VAKIT

Mult számunkban hasonló címmel megemlékeztünk az 64 éves Mann esetéről, aki hosszú ideig szerelmi viszonyt folytatott Mrs. Francis Marvilllel. Az elvált asszony állandóan könyörgött a férfinak és kérte, hogy vegye el feleségül, de Mann tulzásnak találta a szabályos házasságot és más nőkel is szívesen elmulatozott. A féltékeny asszony — Mann valómása szerint — vitriollal lőntötte, úgy, hogy mindkét szemére megvakult. A merénnyel gyanúsított asszonyt letartóztatták, de bizonyíték hiányában, az esküdték felmentették. Mrs. Marvillnek sikerült alibit igazolni, mely szerint a kérdéses éjszakán otthon aludt és így nem is láthatta Mann-t. Az asszony boldogan hagyta el a törvényszék épületét.

KATASZTRÓFÁVAL VÉGZŐDÖTT DISZNÓTOR

Kolozsvárról jelentik: Egész Erdélyben mélyszéges megdöbbenést keltett annak a szerencsétlenségnek a híre, amelynek Csiky István nagyenyedi fejedelmi lelkész esett áldozatul. Csikyék nemrég vágták le a hízalt testüket, amely pár nappal leszurása előtt mérgezett patkányt evett. A disznótörőn azután az egész héttagu család megbetegedett és a család főszőnyű kinok után bele is halt a mérgezésbe. A család többi tagjait sikerült megmenteni az életnek. Most országos gyűjtés indult abból az alkalomból, hogy a kenyérkereső nélkül maradt lelkészcsalád árvái számára nevelési alapot hozzanak össze Csiky István chunytá nem csupán egyházának nagy veszteség, hanem a kiserések között élő erdélyi magyarságnak is, amely egyik legkülönb vezetőjét tisztelte a nagyenyedi papban.

Legjobb hirdetni a Magyar Hirlap-ban

Göre Gábor

SZINTÁRSULATA

Ligeti Lajos vezetése alatt mutatja be

A

"Ha megfujják a trombitát"

című színdarabot,

MAJUS HÓ 31-IKÉN

A WEST END ÉS W. JEFFERSON SARKÁN, AZ EMELETEN.

Tűzbiztosítás Baleset-Betegségélyző

Használhat-e ön \$50-tól \$200-ig havonta, ha betegsége miatt nem tudna dolgozni?

Ha gondolt erre valaha és családjáról gondoskodni akar, hogy betegsége esetén nyomorba ne jusson, megteheti, alig pár centjébe kerül naponta. Keresse fel Furst Andor-t, 828 West End Ave., a Magyar Hirlap delray-i irodájában, ahol szívesen szolgál felvilágosítással. — Az iroda nyitva van reggel 9 órától este 9 óráig.

TÜZBIZTOSÍTÁS HÁZRA VAGY BUTORRAI AUTO ÉS ÉLETBIZTOSÍTÁS! A NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

EGYIKE A VILÁG LEGNAGYOBB ÉLETBIZTOSÍTÓ INTÉZETÉNEK

Képviselője:

FURST ANDOR

828 WEST END AVENUE, DELRAY, MICH. A Magyar Hirlap delray-i irodájában.

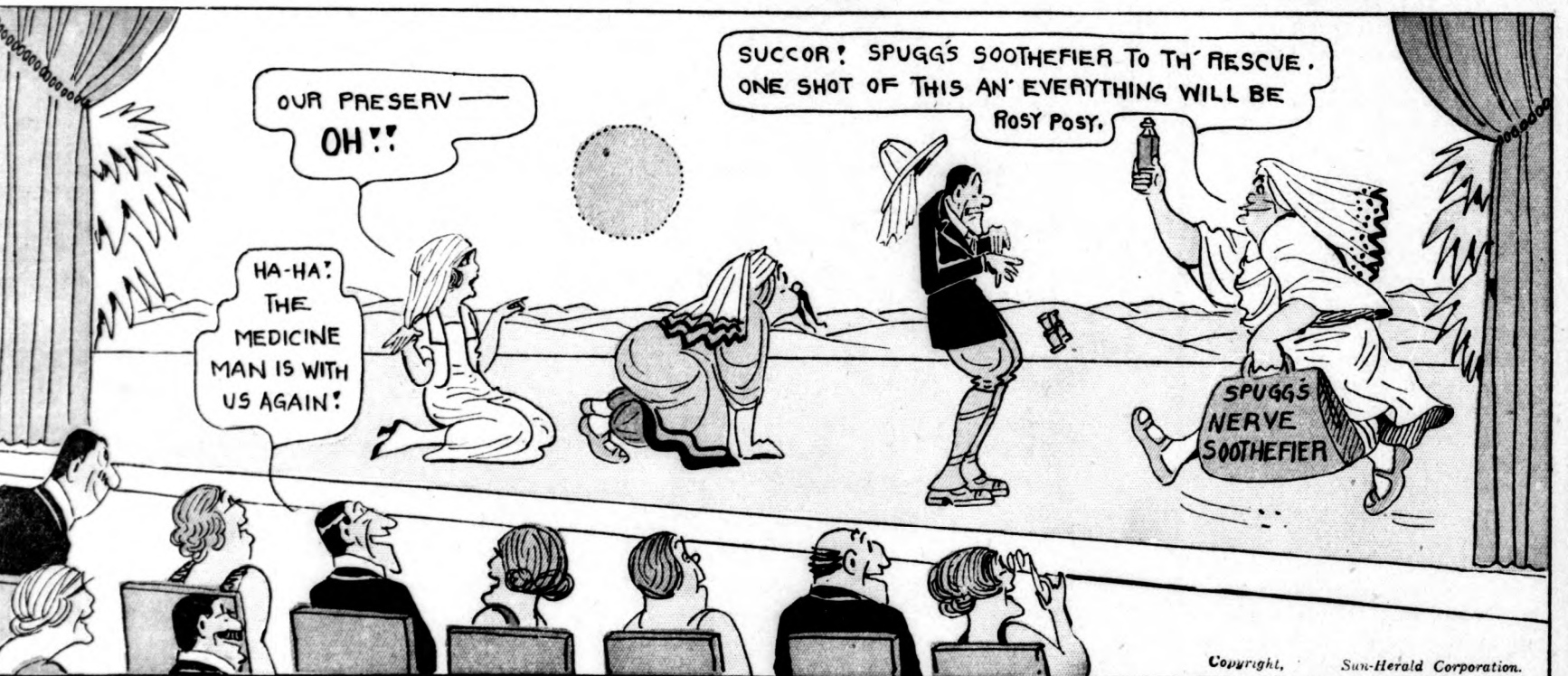
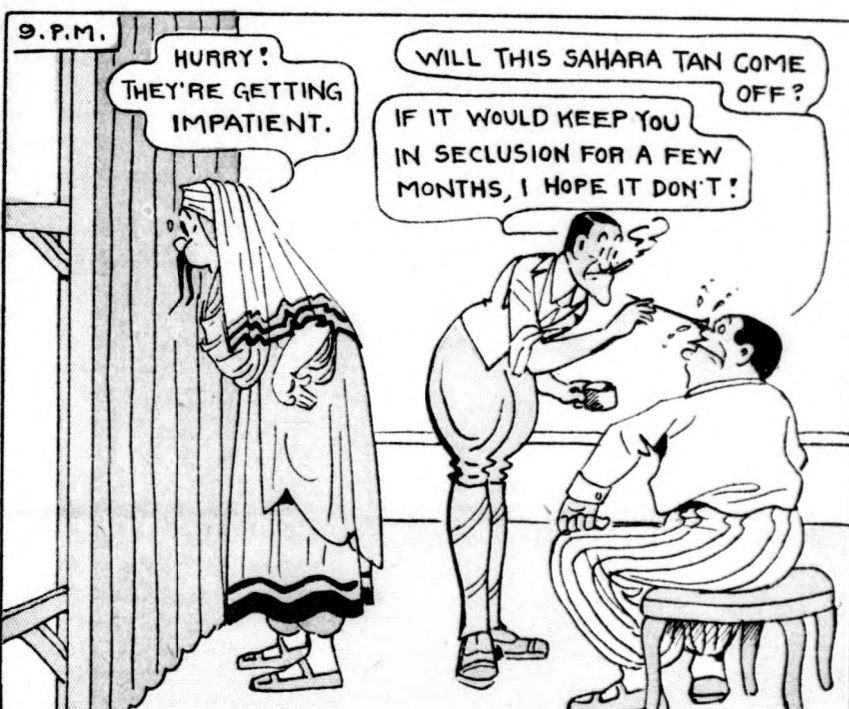
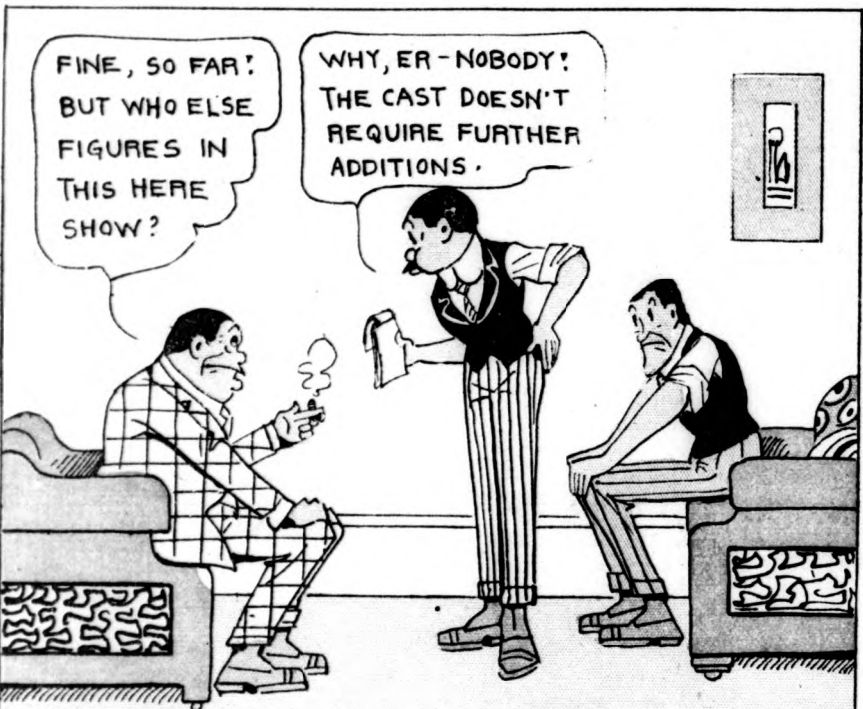
NE VEGYEN AUTOMOBILT, MIG VELEM NEM BESZÉLT! JÓ-E A STUDEBACKER AUTO? — ÉN ÁRUSITOM! FORDULJON HOZZÁM BIZALOMMAL

PERCY and FERDIE

by H. A. MacGILL

Not on the Program

A Róm. Kath. Szent Kereszt Egyház Köreből

Közi: Ft. Kovács Lajos, Pünkösöd ünnepén.—Jövő vasárnap pünkösöd ünnepé, azaz a Szentlélek eljövételének emléket állító katolikus Egyház. E napon az Istentiszteletek sorrendje ez lesz: Reggel 7, 8, 9 órákor kismise, fél 11 órákor pedig ünnepélyes nagymise lesz Szentségkítéssel és prédikációval. Mint minden jeles ünnepen, e napon is keresztcsoklás lesz offerorium alatt, mikor is beadják a hűvek azon ajándékot, amit a templom eljaira adni szoktak.

Az első szent áldozás. — Június hó első vasárnapján a 9 óras misén fognak azon gyermekek a szent áldozáshoz járulni, akik kellő oktatás után abban a szerencsében részesülhetnek, hogy magukhoz vehetik először az Ur testét. Kérik belőlük 70 gyermek fog az idén az első szent áldozáshoz járulni, akiket a tisztelendő nővérek kísértettek el nagy szorgalommal.

Adakozások. E héten a következő derék hívek tették meg kötelességüket és rótták le a szeretet adóját az új templom számára. Soltész József mezőkövesdi hittestvérünk és családja 100 dollár készpénzt és egy gyönyörű művészi mezőkövesdi kendőt ajándékoztak az új templom számára. A szép és nagyértékű kendőt a hitközségi nagy bazáron fogják kisorsolni. Vasárnaponként a szép kendőt az iskola folyosóján kiteszik közszemlére. 30 dollárt ajándékoztak Vogel József és családja, 25 dollárjával a következő hívek rótták le adójukat: Hudák András és es., Németh János és es., Novák András és es., West End Garage, Werner Lajos magános, Mészáros János és es., Nagy Péter és es. 5-5 dollárjával töltésztettek: Habarics Gyula, Csizmadia György, Gergely Tamás, Hornok István és Sztóján Flórián.

Templom szentelésünk. Mivel a püspök Romában van és csak augusztus végén vagy szeptember elején jön meg európai utjáról, a templom szentelésünk szeptemberben lesz Szent Kereszt felmagasztalásának napján. A szentelésre már most előkészül a hitközség és mindent megtesz, hogy az minél fényesebben sikerüljön.

A Ref. Független Egyház Hírei

Közi: Nt. Kovács Mihály, lelkész.

Istentiszteletek: Minden vasárnap reggel 10 órákor a Thaddeus és a West End corneren lévő templomunkban. A pünkösdi istentiszteletek sorrendje a következő: ünnep első napján reggel 10 órákor urvasorostással egybekötött ünnepi istentisztelet; első nap délután 3 órákor hálaadó, másodnap délelőtt 10 órákor ünnepet bezáró istentisztelet. A szombat este hirdetésű bünbáni imaóra nem szombaton este, hanem pénteken este fél 8 órákor lesz megtartva.

Adakozások. Az ünnepi alkalomra az urvasorai szent jegeket ifj. Papp Ferenc és családja adományozta. Az egyház közönsége Mészáros Sándor \$2, Farkas István és es. \$3, Balajósi András és es., \$6. Isten dícsőségére Mészáros Sándor és csal. 3 dollárt ajándékoztak. A gyülekezet hálás szívvel köszöni meg a nemes szívűből jött adományokat.

Konfirmáció. Az elmúlt vasárnap az istentisztelet keretében folyt le a konfirmandusok vizsgálja a gyülekezet előtt. A konfirmandus ifjak hónapok óta készültek a lelkész vezetésével, szorgalmasan, hogy kellő tudással és ismerettel állhassanak elő vallást tenni hitükéről. A vizsga szépen sikerült. Értelmes, szabatos feleletekkel tanuskodtak ismertökről és tettek bizonyosságot magyar református vallásukról, miért is felvették a gyülekezet felöltött tagjai közé és felhatalmazás kaptak az uri szent

veasorával való élésre, amellyel a pünkösdi alkalommal élnek legelőször. A megkonfirmáltak nevei a következők: — Vass Ilonka, Mészáros Erzsébet, Bodó Ilonka, Oláh Margitka, Varga Clara, Enessey Anna, Tarr István és Nagy Béla.

Keresztelés. Az elmúlt vasárnap részesült a kereszttség sakramentumában ifj. Papp Ferenc és neje Kapor Gizella leánygyermek. Irén Gizella. Keresztüléi: Németh Albert és neje Papp Teréz.

A Női Egyesület bálja. — Szombaton este tartotta a Női Egyesület májusi bálját, mely szép sikerrel végződött. A Női Egyesület szorgalma és adakozása folytán a bál tiszta jövedelme 84 dollár. Köszönet érte a fardozóknak és az adakozóknak. A kisorsolt szép dívány párnák közül az egyiket Mrs. Nagy Mihályné, a másikat Szűcs Károly nyerte meg.

A 4th of July piknik. — Az Ifjúsági Egyesület ezen a napon a Verhovay Segélyegylet piknik helyén, a Telegraph Roadon a Wick Roadnál nagyszabású piknikre készült. Az előkészületeket már most megkezdték, hogy minden tekintetben jól sikerüljön. Günsberg Testvéreknél vásároltak egy 225 dolláros parlor setet, mely áll egy diványból és két hiútszékkel, hogy ezt az értékes és mindenképp által használatos tárgyat kisorsolják a pikniken. Egy ticket ára, mellyel a szerencsés, az egész setet megnyeri, csak 25 cent. Jegyeket az Ifjúsági Egyesület tagjainál lehet kapni. Váltsa meg mindenki a ticketjét, mert nem lehet tudni, kit ér a szerencse, hogy megnyeri ezt az értékes szép kékbarsony parlor setet, mely minden lakásnak díszére válik.

Az Ifjúsági Egyesület pünköszt első napján este a basementben mulatságot rendez az egyház javára. Szilágyi cigányzenekara muzsikál.

ÉRTESÍTÉS!

A Verhovay Segély Egylet detroiti 36-ik fiók vigalmi bizottsága ez uton értesíti a detroiti magyarságot, hogy a május hó 24-ikére tervezett PICNIC megtartását, a hirtelen bekövetkezett hideg idő miatt, kénytelen volt

MÁJUS HÓ 31-IKÉRE, vasárnapra elhalasztani.

UTIRÁNY: Ki az Oakwood Boulevardon az Allen Roadra, s erről az Ecorse Roadon a Telegraph Roadig, itt balra fordul a Wick Avenue-ig, ezen jobbra az erdőbe, ahol az ujonnan épült fedél alatt, táncterenben, Ifj. Szilágyi Kálmán zenekara fog játszani.

Ételek és hűtő italokról gondoskodva van. Kérjük a magyarság nagy-számu szíves megjelenését. Mindazok, akik Jitney-n akarnak kijutni a PINKNIC-re, rendelkezésükre áll a West Fort és a Dearborn Ave. sarkán az Oakwood Heights C-ának a nagy Jitney-e, amely indul délelőtt 9:15-kor, délután 12:15, 1:15, 2:15 és 3:15-kor. Szállítási díj 25 cent, a mellyért kényelmez utazást kap a közönség. Vissza ugyancsak ezek a kocsik fogják a közönséget szállítani. A Fogadó Bizottság várja a vendégeket már 10 órákor délelőtt.

Tisztelettel a VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 36-ik FIÓK Vigalmi Bizottsága

Három magyar fiucska Afrikába indult, mert otthon rossz az élet

Budapest, május hó. Minap este találkoztunk adott egymásnak az egyik külvárosban három kisfiú: Csejdi Pál, Lestár Ferenc és Barta Béla, mindhárom tizenháromévesek. Egy ideig tanakodtak a megtárgyalták sérelmeiket: az egyik nem meri otthon megmutatni az ismétlőiskolából hozott írást, melyben huszonöt ezer korona lefizetésére kötelezik végrehajtás terhe mellett a szüleit, mert nem volt két napig iskolában. A másiknak elég volt a műhelyből, ahol sokat kellett dolgozni, a harmadik kikapott... S miközben újra megtárgyalták, hogy mennyire kibírhatalan mindezekért itthon az élet, föléllant előttük egy sokat hallott ország képe, Afrikáé, ahol nem bántják a kisfiukat.

Gondoltak nagyot és merészet s mindhárom elindultak a Gróf Haller utról az éjszakába, pénz és elemzés nélkül. Az irány Afrika volt, a boldogság országa, ahol Tarzán él, a külvárosi mozik Tarzánja... Az eső zuhogott, a három kisfiu nem törődött vele, men-

Magyarországba

Nagyszerű harmadik osztályú odavissza utazás Magyarországra. Utiköltség Budapestig \$192.50—\$204.50.

30 UTSZÁG: Az Egyesült Államok egyik törvénye megengedi, hogy körülbelül egy évre tartó ideig utazást tessen hazájában és visszatérhessen az Egyesült Államokba, anélkül, hogy a kvóta-törvény alá esne.

A mi fényes, őriai hajónak, holterve a MAGYAROK, a világ legnagyobb hajóját, az BELGLAND, HOMERIC, BELGLAND, LANLAND, PITTSBURGH, ARABIC utazást biztosítanak. Cherbourg vagy Antwerpenbe. Minden héten indul néhány hajó. Az összes harmadik osztályú utasok száma kettő, négy és hat személyre korlátozva lesznek elhelyezve. Kényelmes, kitűnő konyha és figyelemes kázmód.

Kérdező meg a helyi ügynököket. WHITE STAR LINE RED STAR LINE Majestic Bldg., Detroit, Mich. A. BOLLA 28 FIA, 7833 West Jefferson Ave., J. DUSCHINSZKY, 7800 West Jefferson Avenue. HIRSCHFELD BROS., 7724 West Jefferson Avenue.

tek. Az egyik biztatta őket: először Romániát ejtik utba, ott lakik egy nagynénje, attól kérnek pénzt és aztán nem kell többé gyalogni. Mert így kellett. Egész éjjel gyalogoltak odáig és így csak Csepelig értek el. Reggel jelentkezett az, amiről a három kisfiu megfélekedett: a gyomor. Szörnyen éhesek voltak, de egyik sem árulta el. Tűrték hősiesen az éhséget délig s akkor az egyik kisfiu már nem bírta tovább. Mikor a társai nem néztek oda, hirtelen

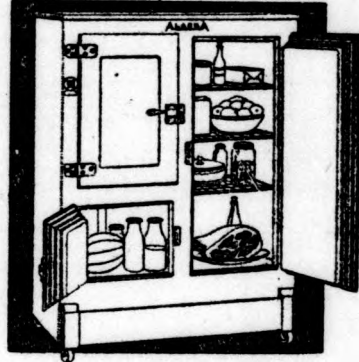
lehajolt, kitépett a földből egy marék füvet s mohón emi kezdte. Ugy látszik, izlett neki, mert megmondotta a társainak is, hogy milyen pompás cledelre tett szert s a másik két kisfiu is hozzákezdtek a fűhöz. Barta Béla, aki csak egy pofon miatt jött el hazulról, nem bírta a füvét. Egy óvatlan pillanatban megszökött a társaitól és futva menekült haza. Az aggódó szülők, akik már a rendőrségnek bejelentették az eltűnésüket, töle értesültek, hogy mit esznek a kis szöke-

vények. Rá egy napra aztán sápadtan és kimerülten vánszorogva beállított a másik két fiu is és bevallották, hogy csak az éhség kergette őket haza, két napon át csak füvet és gombát ettek. Egy halom füvet cipeltek magukkal arra az esetre, ha olyan helyre mennek, ahol fü sincs. A kis Lestár Ferencel beszélünk a Gróf Haller utca 48. számú házában. Az élelmezési fiu még mindig sápadt a két napi fűevéstől, így adja elő a dolgot:

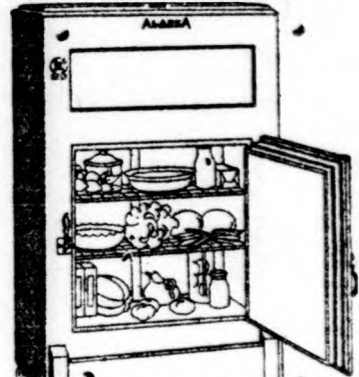
— Azt mondják ránk, hogy kőborolni akartunk, mert megszedültünk a Robinson esetétől. Pedig nem igaz. Rossz volt itt az élet... Már másodszor kell fizetnünk, mert nem voltam iskolában. Nekünk nincs erre pénzünk. Rossz volt az élet. — három tizenhároméves fiu mondja ezt. És fogják magukat, elmennek... Máshova, ahol jobb életet remélnék... A három kisfiu ugyanazt akarja tenni, mint az öngyilkosok légója: elmenni, mert rossz az élet!

ELÉRKEZETT A TAVASZ

Ulyenkor van itt az ideje annak, hogy néhány új darab butorral frissítse fel a készletét. Biztosan néhány szőnyegre is szüksége van. Jöjjön be hozzánk, érdeklődjön rendkívül olcsó áraink és kedvező fizetési feltételeink iránt.

Raktáron tartunk finom "ARM-STRONG" LINOLEUMOKAT, kitűnő anyagból.

"ALASKA" parafával bélelt, felülnyitló JÉGSZEKRÉNY, kedvezményes árában.

Kitűnő jégszekrény minden nagyságban. Eredeti "ALASKA" parafával bélelt.

A "DELRAY BUSINESS MEN'S ASSOCIATION" TAGJA

Nagy választék GYEREK-KOCSIKBAN. Minden szímben kapható, olcsó áron.

EGY NAPOT NYER, HA DELRAY-BEN VÁSÁROL.

EBÉDLŐSZÉKEK Aranyozott, bőr és faüléssel.

"ARMSTRONG" LINOLEUM minden nagyságban és minőségben

HINTASZÉKEK aranyozott, mahagoni, fa-üléssel és bőrből.

GUNSBERG BROTHERS 8015-19 W. JEFFERSON AVE.

— 240 —

hogy mit fog mondani s azon van, hogy ki ne hagyjon, el ne felejtsem semmit.

Wend szólanul hallgatta.

— Most azonban a karácsonyt arra használtam fel, hogy nyolc nap szabadságra menjek Berlinbe... sürgős családi ügyben... Ezt mondtam az ezredesemnek. S ezzel igazat mondtam. Az ügyek sürgősebbek, mint ahogyan ön képzele von Brake ur... Hogy visszautaztamban ugyis erre vezetett az utam, gondoltam: kiszállok, hogy közvetlenül, szemtől szembe, teljes nyíltsággal, őszintén, becsületesen megbeszéljük a dolgot egymással. Nem tettem helyesen?

— Hálás vagyok, hogy így cselekedett, — felelte Wend.

Magában pedig érezte, hogy ez a gyerek-arcu emberke nincs az ő pártján.

A főhadnagy még fontoskodóbb arcot vágott, mint eddig s így folytatta:

— Higgye el, teljesen bele tudom élni magam az ön lelki állapotába, uram. Magam is... hm... hasonló helyzetben vagyok... félig-meddig vőlegény. Csakhogy az én esetem kevésbé keserves, mert három esztendő múlva másodosztályú századosi lépek elő s akkor egy öreg nagybácsi leleszi értem a kauciót. Addig persze számolni kell a napokat és várnai, vár-

HETEDIK FEJEZET

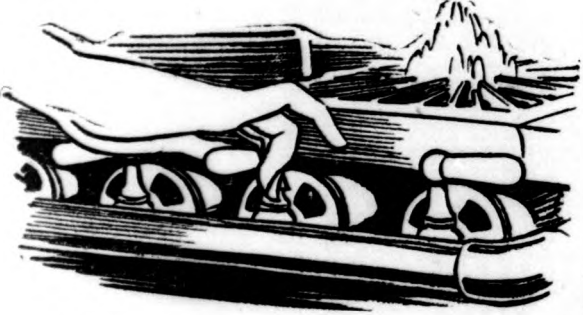
A kis, határszéli helyőrség gyalogos lakatányának udvarán éppen véget ért a Hohenlohe herceg nevét viselő gyalogezred kilencedik századának gyakorlatozása. A gyakorlóteret hó fűdte, a legénységet a karszárnyaudvaron kellett foglalkoztatni. A százados a számvivő altiszttel már eltávozott, az alantas tiszték csoportba verődve álltak az udvar egyik sarkában.

Wend von Brake odafordult a zászlóalj Benjáminjához, aki a nyáron még hadparód volt.

— Szívességre kérem önt, Stürtzer. — mondotta. — Helyettesítsen vasárnap. Elintézni valóm volna.

A kis hadnagy savanyu képet vágott. — Ma ugy sincs máz egyéb hátra, mint a bakancs-vízit, holnap délelőtt pedig csak parancskiadás van.

— Tudom, — felelte Stürtzer. — Az ujoncain számára azonban ma, szombat délután is előadást kell tartanom, holnap pedig templomba kell vőlök mennem délelőtt... Mindig én legyek a jó bolond! A

A gáz mindig készen van

Csak egy mozdulatába kerül és a láng készen áll a főzésre. Minden időben, éjjel, nappal.

Ez a gázszolgáltatás tökéletesítése nem ment olyan könnyen. A gáztársaságnak nehéz munkájába, rengeteg pénzbe került, míg a szolgáltatás olyan tökéletes fokára tudott elérni, mint ahogyan az ma áll. Most már minden előre nem látható baj esetén is rendes gázszolgáltatást lehet kapni. A gázt leginkább a reggeli órákban és este öt és hét óra között szokták használni. Ezután majdnem semmi fogyasztás nincs egészen éjjelig.

Mi minden időben tudjuk, hogyan és mennyi gázt használnak. Ha a szükséglet fokozódik, akkor a társaság külön gázgépet állít szolgálatba.

Ez a külön gép természetesen sok pénzbe kerül és nagy anyagi áldozatot kell hozni a társaságnak. Azonkívül ez a gép azt is jelenti, hogy ön bármikor használhat gázt és ez a kényelem a társaságnak mindent megér.

DETROIT CITY GAS CO. Chas. W. Bennett, elnök és manager

